

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		
Kommunestyret		

Kommuneplanens arealdel 2020-2032 - fastsetting av planprogram

Innstilling

Hasvik kommunestyre fastsetter planprogram for ny arealdel 2020-2032. Planprogrammet fastsettes i henhold til plan- og bygningslovens § 4-1.

Saksopplysninger

Hasvik kommunestyre behandlet i møte 22.10.2020, sak 42/20, varsel om oppstart av arbeid med revisjon av kommuneplanens arealdel. Samtidig skulle forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel legges ut til offentlig ettersyn, og sendes på høring med minst seks ukers høringsfrist, jf. PBL § 11-13.

Hasvik kommune varslet oppstart av arbeidet med «planprogram for kommuneplanens arealdel 2020-2032» den 23.10.2020, med frist for å komme med innspill fra eksterne parter til 14.12.2020. I alt kom det inn 10 innspill, som ble tatt med videre i prosessen.

Areal- og kystsoneplan for Hasvik 2000-2010 ble vedtatt av kommunestyret den 20.11.2000, og gjelder både for land og sjø.

Kommunen skal ha en areal- og kystsoneplan for hele kommunen som del av kommuneplanen (kommuneplanens arealdel). En samlet areal- og kystsoneplan er nødvendig for å sikre en planmessig og forsvarlig arealutnytting på land og i sjø, og for å beskytte arealene mot uoverveide arealinngrep og uhensiktsmessig bygge- og anleggsvirksomhet mv. En arealdel omfatter arealkart, bestemmelser og en planbeskrivelse med konsekvensutredning.

Areal- og kystsoneplanen skal angi hovedtrekkene i hvordan arealene skal brukes og vernes, og hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Samtidig skal arealdelen være utformet i et langsiktig perspektiv. Den må derfor være tilstrekkelig fleksibel slik at det er mulig å innpasse nye behov og muligheter. Det innebærer at kommuneplanens arealdel bør holdes på et relativt overordnet nivå og ikke ta for seg detaljer. Dette gjelder spesielt innenfor arealformålet bebyggelse og anlegg.

Det viktigste er å få på plass nye planer for tettstedene med fokus på boligbygging og næringsutvikling, samt avsette områder til hyttefelt, friluftsområder, industriområder og annet i arealene utenfor tettstedene. I sjøen ønsker kommunen at det foretas en gjennomgang av arealer som skal avsettes til akvakultur. I forbindelse med planprosessen må det foretas avklaringer og grenseopp ganger mot de viktigste næringene som benytter seg av arealene på sjø og land, som fiskeri-, oppdretts-, reiselivs- og reindriftsnæringen. I tillegg må det komme avklaringer av kommunens handlingsrom i forhold til et eventuelt marint verneområde i Lopp havet.

Planprogram

For regionale planer, kommuneplaner og reguleringsplaner som kan ha vesentlig virkning for miljø og samfunn skal det, i henhold til plan- og bygningslovens § 4-1, utarbeides et planprogram. Hensikten med planprogrammet er å styrke den innledende fasen av planarbeidet. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt.

Planadministrasjonen har utarbeidet et forslag til planprogram for kommuneplanrevisjon, hvor det er forsøkt å fange opp viktige temaer som skal drøftes og utredes i planarbeidet.

Vurdering

Administrasjonen har utarbeidet et forslag til planprogram for revisjon av kommuneplanens areal- og kystsonesplan, basert på nasjonale og regionale føringer, erfaringer fra gjeldende plan og med forankring i mål og strategier fra kommuneplanens samfunnsdel som ble vedtatt i november 2019.

Det anbefales at vedlagt forslag til endelig planprogram vedtas.

Vedlegg

- 1 Anmodning om forlenget frist - Fiskeridirektoratet
- 2 Hasvik lufthavn - Flystøysonekart 2017-2028 - datert 17-12-2018 - Vedlegg 4.PDF
- 3 Høringsuttalelse fra Avinor
- 4 Høringsuttalelse fra DFM
- 5 Høringsuttalelse fra Fiskarlaget Nord
- 6 Høringsuttalelse fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark
- 7 høringsuttalelse fra Kystverket
- 8 Høringsuttalelse fra NVE
- 9 Høringsuttalelse fra Sametinget
- 10 Høringsuttalelse fra Statens vegvesen
- 11 Høringsuttalelse fra Troms og Finnmark fylkeskommune
- 12 Normal saksgang - Utsjekk mot byggerestriksjonsflatene - Flynavigasjonsanleggene - Vedlegg 3.PDF
- 13 Normal saksgang - Utsjekk mot hinderflatene rundt rullebanen - Vedlegg 2.PDF
- 14 Reguleringsplan for Hasvik lufthavn - vedtatt 19-06-2007 - Vedlegg 1.PDF
- 15 Høringsuttalelse fra Fiskeridirektoratet
- 16 Kommuneplanens arealdel 2020-2032 PLANPROGRAM - endelig vedtak

Fra: Tom Hansen (Tom.Hansen@fiskeridir.no)

Sendt: 10.12.2020 15:51:12

Til: Hasvik Kommune

Kopi:

Emne: Planprogram Areal- og kystsoneplan

Vedlegg:

Fiskeridirektoratet region Nord har behov for lengere høringsfrist. Vi vil med dette anmode om forlenget frist til 15. januar.

Mvh

Tom Hansen

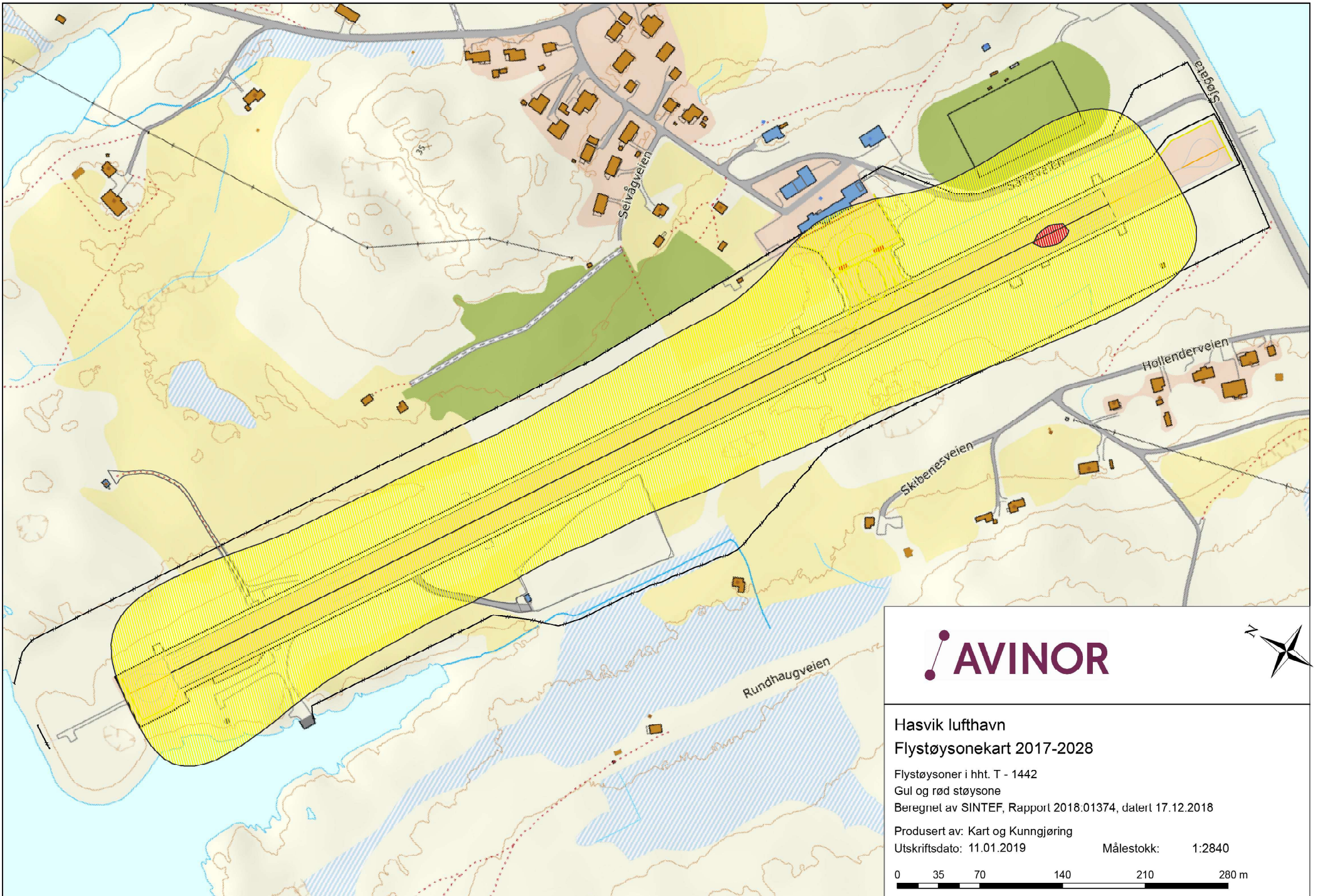
Seniorrådgiver

Tlf: +47 55 23 80 00 | +47 975 89 511

FISKERIDIREKTORATET

Kyst- og havbruksseksjonen i region Nord

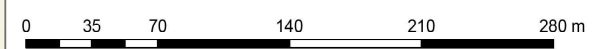
tom.hansen@fiskeridir.no | fiskeridir.no

Hasvik lufthavn
Flystøysonekart 2017-2028

Flystøysoner i hht. T - 1442
Gul og rød støysone
Beregnet av SINTEF, Rapport 2018.01374, daterl 17.12.2018

Produsert av: Kart og Kunngjøring
Utskriftsdato: 11.01.2019 Målestokk: 1:2840

Hasvik Kommune
Postboks 43
9593 BREIVIKBOTN

Vår ref.
19/02542-9

Vår dato:
07.12.2020

Deres ref.
2020/589

Deres dato:
23.10.2020

Vår saksbehandler:
Einar K Merli - 976 51 687

Hasvik kommune - Kommuneplaner - Varsel om oppstart og forslag til planprogram for kommuneplanens areal- og kystzoneplan 2020-2032 - Uttalelse fra Avinor

Vi viser til kommunens brev av 23.10.2020 vedrørende varsel om oppstart og forslag til planprogram for kommuneplanens areal- og kystzoneplan 2020 – 2032.

1. Innledning

Luftfartstilsynet har den 18.05.2017 med hjemmel i § 1 i *Forskrift om sertifisering av flyplasser mv. datert 25.08.2015*, jf. *artikkel 6 i EU-forordning nr. 139/2014*, sertifisert Hasvik lufthavn. Etter søknad fra Avinor endret Luftfartstilsynet den 25.10.2018 sertifiseringsbasisen (CB) for lufthavnen til *CS-ADR-DSN utgave 4*.

2. Lufthavnarealer

Gjeldende reguleringsplan for Hasvik lufthavn ble vedtatt av kommunestyret i Hasvik den 19.06.2007 (sak nr. 0082/06), jf. plankart i vedlegg 1. Avinor ber om at følgende arealer i reguleringsplanen videreføres som lufthavnarealer (sosi-kode 2030) i areal- og kystzoneplanen:

- Område for flytrafikk med tilhørende anlegg (TF).
- Bygeområde med tilhørende anlegg (TB).

Videre må følgende områder i reguleringsplanen videreføres:

- Områder for navigasjonsanlegg med tilhørende restriksjoner.
- Kombinerte formål kjøreveg/lufthavn.
- Kombinerte formål idrettsplass/lufthavn.

3. Restriksjonsplan og byggerestriksjonskart (BRA-kart) for Hasvik lufthavn

Det er gjort endringer av høydebegrensningene rundt Hasvik lufthavn. Dette er det tidligere gjort rede for i Avinors brev av 07.06.2019 til kommunen.

For Avinor er det viktig at høyderestriksjonene rundt rullebanen og byggerestriksjonskrav (BRA-krav) for flynavigasjonsanleggene blir ivaretatt gjennom areal- og kystzoneplanen med tilhørende

bestemmelser slik Luftfartstilsynet krever. Overholdelse av høyde- og byggerestriksjonskravene er viktig for flysikkerheten og regulariteten, og nødvendig for at lufthavnen skal beholde sin sertifisering i henhold til regelverket.

Luftfartstilsynet har stilt krav om at bestemmelser for hinderfrihet i forbindelse med inn-/utflyging blir ivaretatt ved de enkelte lufthavnene. Luftfartsloven krever at hinderflatene i restriksjonsplanen og byggerestriksjonene for flynavigasjonsanleggene behandles på en slik måte av planmyndighetene at det kan utøves kontroll over områdene og bruken av disse. Det er disse flatene som bestemmer blant annet hvilke minima¹ den enkelte lufthavn vil få ved flyoperasjoner.

Luftfartsloven og retningslinjer som tidligere er sendt flyplasskommunene fra Samferdselsdepartementet, presiserer at hovedregelen er at hinderfriheten rundt flyplassene skal ivaretas gjennom Plan- og bygningslovens (PBL) bestemmelser. I PBL § 11-8 er det fastsatt at kommuneplanen i nødvendig utstrekning skal vise hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av areal. Hensyn og forhold som inngår i PBL § 11-8 siste ledd bokstav a til f, skal markeres i kommuneplanen som hensynssoner med tilhørende retningslinjer og bestemmelser. Når et område senere tas under regulering, gjøres disse forholdene gjeldende i reguleringsplanen.

Restriksjonsplanen og byggerestriksjonskartet (BRA-kartet) for Hasvik lufthavn må legges inn som egne hensynssoner H190 (andre sikringssoner) i areal- og kystsoneplanen. Hensikten med å skille ut egne hensynssoner på denne måten, er å vise hvilke viktige hensyn som må iaktas innenfor sonene, uavhengig av hvilken arealbruk det planlegges for. I dette tilfelle dreier det seg om:

- Høyderestriksjonene/hinderflatene rundt rullebanen i henhold til restriksjonsplanen for lufthavnen, hjemlet i *EASA-krav CS ADR-DSN.H og CS ADR-DSN.J.475 gjeldende fra 08.12.2017*.
- Byggerestriksjoner rundt flynavigasjonsanleggene i henhold til BRA-kartet, hjemlet i § 6 i *Forskrift om kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste (BSL G 6-1 vedtatt 27.06.2011)*.

Videre må det stilles krav i bestemmelsene til areal- og kystsoneplanen om at alle nye reguleringsplaner innenfor restriksjonsområdene skal innarbeide høyderestriksjonene i form av hensynssoner eller det må angis i bestemmelsene maksimal tillatt byggehøyde (mønehøyde) på bygninger og anlegg som ikke overstiger høyderestriksjonene i restriksjonsplanen.

Avinor er i ferd med å oppdatere både restriksjonsplanen (ENHK-P-08) og byggerestriksjonskartet (BRA-kartet, ENHK-P-09). Disse vil bli sendt Hasvik kommune i pdf- og sosi-format så snart de foreligger.

Det vil være hensiktsmessig å legge inn yttergrensene for restriksjonene som hensynssoner på areal- og kystsoneplanen, og at overnevnte restriksjonsplan og BRA-kart legges som egne vedlegg til areal- og kystsoneplanen, som mer detaljert viser høyderestriksjonene.

Når det gjelder bestemmelse for hensynssonene, foreslås følgende tekst:

Andre sikringssoner, høyderestriksjoner/byggerestriksjoner omkring Hasvik lufthavn (H190)

Innenfor hensynssone H190_1 gjelder de høyderestriksjoner som er angitt med koter (sorte streksymboler) på gjeldende restriksjonsplan for Hasvik lufthavn, Avinors tegning ENHK-P-08. For områder beliggende mellom de viste koter, skal høyderestriksjonen beregnes gjennom interpolasjon. Innenfor restriksjonsområdet kan det ikke etableres hinder

¹ Minima angir hvor langt ned mot banen et fly kan gå i dårlig sikt før piloten skal se banen/innflygingslysene. Hvis piloten i denne høyden ikke kan se banen/innflygingslysene, skal landingen avbrytes.

(bygninger, vegetasjon, anlegg eller andre innretninger) som overstiger høyderestriksjonene som angitt på plankartet. Vegetasjon skal holdes under hinderflatene, og nødvendig fjerning av vegetasjon vil bli gjennomført av Avinor. Det gjelder egen saksbehandlingsrutine for håndtering av utsjekk mot hinderflatene rundt rullebanen på lufthavnen.

Alle nye reguleringsplaner innenfor hensynssone H190_1 skal innarbeide høyderestriksjonene i form av egne hensynssoner på reguleringsplanene. Alternativt må det i nye reguleringsplaner angis bestemmelser med maksimal tillatt byggehøyde (mønehøyde) på bygninger og anlegg som ikke overstiger høyderestriksjonene i restriksjonsplanen ENHK-P-08 for lufthavnen.

Dersom det skal benyttes byggekraner som bryter høyderestriksjonene i restriksjonsplanen, skal Avinor Hasvik lufthavn varsles på forhånd og godkjenne kranbruken.

Alle søknader om etablering av nye bygninger og anlegg innenfor hensynssonene H190_2, dvs. områder med byggerestriksjoner rundt flynavigasjonsanlegg ved Hasvik lufthavn vist med koter (røde streksymboler) på Avinors tegning ENHK-P-09, skal håndteres etter egen saksbehandlingsrutine. For områder beliggende mellom de viste koter, skal byggerestriksjonen beregnes gjennom interpolasjon.

Vedlegg 2 viser hvordan Avinor ser for seg en normal saksgang i forhold til utsjekk mot hinderflatene rundt rullebanen, vist i restriksjonsplanen, tegning ENHK-P-08. Mens vedlegg 3 viser hvordan Avinor ser for seg en normal saksgang i forhold til utsjekk mot byggerestriksjonsflatene rundt flynavigasjonsanleggene, vist i BRA-kartet, tegning ENHK-P-09.

Det er Avinor Flysikring AS som nå gjennomfører og godkjenner alle radiotekniske vurderinger der bygg og kraner overstiger/bryter byggerestriksjoner i BRA-kart (Avinors tegning ENHK-P-09) for lufthavnen.

Radiotekniske vurderinger av bygg og kraner bestilles og bekostes av tiltakshaver (utbygger). Bestilling skal sendes til Avinor Flysikring AS på følgende e-post: post@avinor.no

En brukerveiledning for hvordan BRA-kart skal leses finnes på følgende side:

https://avinor.no/globalassets/konsern/miljo-lokal/bra-kart/bra_brukerveiledning_1-2.pdf

Dersom man i en plan- eller byggesak er usikker på bruken av BRA-kartet, bes man kontakte Avinor Flysikring AS.

Når det gjelder oppstilling og bruk av kraner, vises til følgende regelverk for rapportering, registrering og merking av luftfartshinder:

<https://luffartstilsynet.no/aktorer/flysikkerhet/luffartshinder-oppstilling-og-bruk-av-kraner/>

4. Turbulensvurderinger

Etablering av nye bygg/anlegg i nærområdene til rullebanen kan skape uønsket turbulens, som vil være uheldig i forhold til flysikkerheten. Størrelsen og plassering av tiltakene vil være avgjørende med hensyn til turbulenspåvirkning for rullebanen. Erfaring fra tilsvarende problemstillinger, og de vurderinger som er gjort, tilsier at større bygg/anlegg mv. ikke bør ha en høyde over eksisterende terreng som er større enn 1/35 av avstanden til rullebanens senterlinje eller forlengede senterlinje. Dersom denne høyden overskrides, må tiltaket vurderes mht. turbulenseffekter, eventuelt ved hjelp av en turbulensanalyse. En slik vurdering vil ta hensyn til tiltakets utforming, lokale vindforhold (vindretning og styrke, samt turbulensintensitet), vanlig banebruk, hvor turbulens kan inntreffe, hvilke flytyper som kan bli påvirket, hvilken fase i avgang/landing kan bli påvirket, hvor ofte

problemet kan oppstå, risiko for personell og materiell etc. Avinor vil ikke tillate byggeprosjekter som forverrer turbulenssituasjonen ved Hasvik lufthavn.

Avinor ber om at følgende bestemmelse tas inn i areal- og kystsoneplanen, jf. EASA-krav CS ADR-DSN.B.015 med tilhørende veiledning GM1 ADR-DSN.B.015 (b) samt AMC1 ADR.OPS.B.075:

Turbulensforhold ved Hasvik lufthavn

Bygg, massedeponi, snødeponi eller andre anlegg som vil få en høyde over rullebanen som er større enn 1/35-del av avstanden vinkelrett til rullebanens senterlinje eller dennes forlengelse med 2 km (basert på terskelhøyde), må forelegges Avinor for eventuell godkjenning. Dersom tiltaket ligger på terreng som er lavere enn rullebanen, skal tiltaket forelegges Avinor dersom det i seg selv er høyere enn 1/35-del av avstanden vinkelrett til rullebanens senterlinje eller dennes forlengelse. Avinor vil kostnadsfritt gjøre en forenklet vurdering av mulige turbulenseffekter tiltaket kan ha på operasjoner med luftfartøy. Dersom Avinor finner at det er nødvendig med en mer detaljert turbulensanalyse, må tiltakshaver besørge og bekoste slik analyse fra anerkjent leverandør. Dersom Avinor ikke godkjenner tiltaket, kan tiltakshaver påklage/anke beslutningen til Luftfartstilsynet. Klagen/anken skal sendes via Avinor for kommentar.

5. Farlig eller villedende belysning

Det er av stor betydning for Avinor at det ikke etableres farlig eller villedende belysning i nærheten av innflygingslysanleggene til lufthavnen, jf. EASA-krav AMC1 ADR.OPS.B.075 *Safeguarding of aerodromes (a) og (d) og EU-regulativ nr. 139/2014, artikkel 9(c)*. Det er særlig lys som på grunn av intensitet, utforming eller farge, som kan medføre en fare for flysikkerheten eller være villedende ved at de forhindrer eller vanskeliggjør riktig tolkning av flyplassbelysningen. Reklameskilt bør prosjekteres med dempere. Det er avgjørende at belysningen rettes mest mulig ned mot bakken.

Når det gjelder bestemmelse i areal- og kystsoneplanen, foreslås følgende tekst:

Farlig eller villedende belysning ved Hasvik lufthavn

Avinor skal høres i forbindelse med søknad om tiltak som endrer lyssettingen rundt lufthavnen og som kan ha innvirkning på sikkerheten for lufttrafikken.

6. Flystøysoner

Gjeldende flystøysonekart for Hasvik lufthavn er for perioden 2017 – 2028, beregnet av SINTEF, rapport 2018:01374, datert 17.12.2018, i medhold av *retningslinje T-1442 om behandling av støy i arealplanlegging*.

Flystøysonekartet følger som vedlegg 4 og ble oversendt Hasvik kommune 13.02.2019.

Siden gul og rød flystøysone i hovedsak holder seg innenfor lufthavnarealer, behøver de ikke legges inn i areal- og kystsoneplanen som egne hensynssoner med tilhørende bestemmelser.

7. Akvakulturanlegg og søppelfyllinger/avfallsdeponier

Av hensyn til flysikkerheten vurderer Avinor all ny virksomhet/aktivitet rundt en lufthavn som kan tiltrekke seg fugl. Det vil ved en lufthavn være en viss risiko for kollisjon mellom fly og fugl, såkalt «birdstrike», som Avinor har som mål å redusere til et minimum. Denne faren er mest kritisk ved

avganger. I forbindelse med EU-regulativ nr. 139/2014 skal Avinor som flyplasser overvåke en 13 km sone. Kravet er at lufthavnoperatøren skal overvåke lufthavnens nærområde for endringer i risikobilde i forhold til menneskelig aktivitet og endret bruk av områder. Derav må følgende hensyn tas i det videre arbeidet: Ny infrastruktur og endringer i landarealer som kommer i berøring / ligger i nærheten av inn- og utflyging samt etablerte soner for nødprosedyrer må utformes slik at de ikke tiltrekker seg fugler for hvile, mat eller hekking.

Oppdrettsanlegg tiltrekker seg fugl. I henhold til Statens forurensningstilsyns (SFT) tidligere retningslinje TA-533 (Veiledende retningslinje for deponering av kommunalt avfall i fylling) skal ikke avfallsplass ligge nærmere flyplass enn 7 km. Avinor mener tilsvarende krav bør gjelde for virksomheter som håndterer fisk, eksempelvis oppdrettsanlegg.

Avinor jobber ut fra at risikoen for «birdstrike» allerede starter ved ca. 2000 fot (ca. 600 meter) over lufthavnen. Med bakgrunn i dette henstiller Avinor om at det ikke legges nye akvakulturanlegg/oppdrettsanlegg eller søppelfyllinger/avfalls-deponier innenfor en avstand av 7 km fra Hasvik lufthavn, jf. *EU-regulativ nr. 139/2014, ADR.OPS.B.020 Wildlife strike hazard reduction (b) og (c) med tilhørende AMC1 ADR.OPS.B.020 Wildlife strike hazard reduction – General (b) og (c) og ADR.OPS.B.075 Safeguarding of aerodromes med tilhørende AMC1 ADR.OPS.B.075 Safeguarding of aerodromes – General.*

Det er viktig at Avinor er fast høringsinstans for alle søknader om etablering av akvakultur samt kaste- og låssettingssted innenfor en avstand av 7 km fra Hasvik lufthavn.

Avinor ber om at følgende bestemmelse tas inn i areal- og kystsoneplanen:

Forebyggende tiltak mot «birdstrike» ved Hasvik lufthavn

Det må i nye reguleringsplaner settes krav om at ny infrastruktur og endringer i landarealer som kommer i berøring / ligger i nærheten av inn- og utflyging samt etablerte soner for nødprosedyrer må utformes slik at de ikke tiltrekker seg fugler for hvile, mat eller hekking.

8. Avsluttende merknader

Dersom overnevnte anbefalinger, hensynssoner og bestemmelser med hjemmel i gjeldende regelverk for sivil luftfart ikke følges opp / innarbeides i areal- og kystsoneplanen, vil Avinor vurdere å gjøre bruk av ytterligere tiltak i forbindelse med høring av planen.

Med vennlig hilsen

Avinor AS

Einar K Merli
Arealplanlegger
Masterplaner og arealdisponering

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi: Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Vedlegg 4

Direktoratet for mineralforvaltning

med Bergmesteren for Svalbard

Hasvik kommune
Fjellv. 6
9593 BREIVIKBOTN

Dato: 18.12.2020
Vår ref: 20/03631-2
Deres ref: 2020/589-4

Uttalelse til varsel om oppstart og forslag til planprogram for kommuneplanens areal- og kystsoneplan for Hasvik kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 23. oktober 2020.

Om DMF

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Saken

Planprogrammet bygger på kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi. Hovedmålet med planarbeidet er å styre arealforvaltningen i kommunen i en ønsket retning, bl.a. å sikre klimatilpasning i planleggingen og legge til rette for masseuttak.

Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas.

Uttak av byggeråstoffer (pukk, grus, sand) til bygge- og anleggsformål med korte transportavstander og reduserte klimagassutslipp, er viktig. God arealplanlegging kan bidra til dette. I tillegg er det viktig at mineralske masser av god kvalitet gjenvinnes som byggeråstoffer, der dette er mulig. Dette kan redusere presset på bynære grus- og pukkressurser og behovet for massetransport. En helhetlig vurdering av massehåndtering i plansammenheng kan være et nyttig virkemiddel for å avklare dette.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:

- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.

Forvaltning av ikke-fornybare ressurser

Som de nasjonale forventningene legger vekt på, omfatter forvaltning av mineralressurser ikke bare å avsette nye områder for råstoffutvinning. Det innebærer også å sikre tilgjengelighet til gode mineralforekomster for fremtiden og kommende generasjoner.

Mineralske ressurser er ikke-fornybare naturressurser som kun kan tas ut der de naturlig forekommer. Mineralindustrien i Norge bidrar med en rekke mineraler som er nødvendig for samfunnet, den skaper arbeidsplasser og gir positive ringvirkninger i lokalsamfunnet. Stabil og forutsigbar ressurstilgang er viktig, ikke bare for pågående mineralvirksomhet, men også for virksomheter og produksjon som er avhengig av mineralressurser som råvare. Tilgang på byggeråstoffer spesielt er i mange tilfeller avgjørende for å kunne realisere planlagte utbyggingstiltak. God planlegging og synliggjøring av mineralressurser, på kommunalt og regionalt nivå, bidrar også til å gi mineralnæringen forutsigbare rammebetingelser på kort og lang sikt.

Uttalelse

Mineralressurser i Hasvik kommune

Hasvik kommune har ifølge Norges geologiske undersøkelse flere registrerte forekomster av grus og pukk¹. Kommunen har også en rekke registrerte forekomster av malmer og industrimineraler², hvorav en av registreringene er et prospektområde³ av nasjonal betydning⁴ med beliggenhet ved Finndalsvatnet på Stjernøya. DMF minner om at kommunen har et særlig ansvar for å forvalte slike forekomster. Hensynssone for mineralressurser pbl § 11-8 c) er et nyttig verktøy i denne sammenheng⁵. NGU anbefaler her nærmere ressursgeologiske undersøkelser før annen arealbruk fastsettes.

NGU sine databaser viser at det er flere registrerte uttak i kommunen. Ifølge vår kartløsning over bergrettigheter og uttak i drift er to av uttakene i drift pr. i dag⁶.

Planlegging av arealbruk

Vi ser av planprogrammet at planprosessen skal foregå ved utredning og vurderinger av innkomne arealforslag. Kommunen bør ha en strategier for hvordan mineralske ressurser skal forvaltes, og hvordan det skal legges til rette for masseuttak. DMF oppfordrer til å ta inn temaet mineralressurser når ny arealbruk skal vurderes. Teamet bør innebære utsjekk av NGUs grus- og pukkdatabase, mineralressursdatabase og

¹ [Oppslag i NGU's databaser](#), Grus-, Pukk- og Steintippdatabasene, Hasvik kommune

² [Min kommune \(ngu.no\)](#), Malm-, industrimineral- og natursteinsdatabasen, Hasvik kommune

³ Prospekt: et arealfestet område med høy sannsynlighet for funn av hittil lite eller ikke dokumenterte økonomisk interessante mineralressurser

⁴ [Faktarka for Prospekt 5433 - 302 Lillebukt karbonatitt \(ngu.no\)](#), Forekomst Lillebukt karbonatitt

⁵ [Reguleringsplanveileder - regjeringen.no](#)

⁶ DMF kartløsning: [DMF - Kart \(dirmin.no\)](#)

DMFs uttaksregister. Når det skal legges til rette for masseuttak i kommunen bør det også foreligge en oversikt over kommunens registrerte forekomster og uttak, samt tidligere uttak av masser, slik at gode kilder og allerede åpnete uttak kan ivaretas og prioriteres

En oversikt vil også avsløre om det ligger uttak og mulige uttaksområder i nærheten av ny arealbruk. Vi ser av planprogrammet at boligbygging og nye hytteområder er et av hovedtemaene i planarbeidet. Det er derfor viktig å se på nærhet og samlokalisering av uttak og andre arealformål da vi erfarer at uttak kan skape konflikt i nærhet av områder med bebyggelse og opphold.

Kommunen bør etablere dialog med mineralnæringen vedrørende fremtidsplaner og mulige utvidelser av masseuttakene. Dette vil skape forutsigbare rammer for næringen. Synliggjøring av mineralressurser i overordnede planer vil også gi forutsigbarhet til virksomheter som er avhengige av tilgang på slike ressurser for å kunne realisere planlagte utbyggings-/infrastrukturprosjekter i kommunen.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Åshild Grønlien Østmoe
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Åshild Grønlien Østmoe

Mottakere:

Hasvik kommune

Fjellv. 6

9593 BREIVIKBOTN

Hasvik kommune
Postboks 43
9593 Breivikbotn

FISKARLAGET NORD

Fiskarlagets servicekontor as avd. nord

E-post: post@hasvik.kommune.no

Att.: Marthe Karoline Strandheim

Vår ref.:
2020.1052

Deres ref.:

Dato:
14.12.2020

Uttalelse – Varsel om oppstart og forslag til planprogram for kommuneplanens areal- og kystsoneplan

Fiskarlaget Nord viser til høring og offentlig ettersyn av varsel om oppstart og forslag til planprogram for kommuneplanens areal- og kystsoneplan for Hasvik kommune.

Innspill til planprogrammet

Fiskarlaget Nord arbeider for en god og kunnskapsbasert sameksistens med andre næringer. Forutsetningen må være at virksomheten ikke ødelegger for hav- og fjordmiljø, ville bestander, utøvelsen av fisket eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for fiskerne. I den kommende planprosessen mener vi det må være fokus på å bevare viktige fiske-, gyte- og oppvekstområder, vandringsruter, økosystem osv. En allerede uforutsigbar næring blir enda mer uforutsigbar ved at det stadig er kamp om plassen på kysten.

I kommunale planprosesser mener vi at fiskeri og akvakultur må behandles som likeverdige næringer og det må legges stor vekt på å oppnå en best mulig sameksistens. Hva angår fiskeriinteressene i kommunens sjøareal, er det avgjørende med god dialog med lokale og tilreisende fiskere, og kommunen har et særskilt ansvar for å ivareta lokalt viktige gyte- og oppvekstområder og fiskefelt. Det har blitt et stort fokus for fiskeriinteressene å kartlegge hvor de viktige bruks- og ressursområdene er, for at disse områdene ikke skal overtas av andre næringer. Fiskens vandringsmønster er imidlertid uforutsigbart, noe som gjør det utfordrende å skjerme fiskeriinteressenes dynamiske arealbehov mot andre næringer som driver virksomhet i faste installasjoner i sjøarealet.

Det er positivt at kommunen nå starter arbeidet med å revidere kystsoneplanen sin. Gjennom revisjon av kystsoneplanen kan en få en mer oversiktlig og helhetlig måte å se arealer, næringsutvikling og verneverdier i sammenheng, samtidig som en kan unngå fragmenterte og dårlig forankrede løsninger. Dette blir også viktig i forhold til det foreslåtte området for «Marin verneplan for Lopphavet».

Vi oppfordrer til å bruke Fiskeridirektoratets kartverktøy med kystnære fiskeridata og Havforskningsinstituttets kartlegging av gytefelt for torsk, men anmoder kommunen å supplere allerede kartlagt informasjon ved å ha dialog med fiskeriinteressene gjennom hele planprosessen.

F.eks. er det verdt å påpeke at i de tilfeller det kjøres sporingsanalyser for å få et bilde av fiskerinæringens bruk av områder, må en være klar over at fartøy under 15 meter p.t. ikke er pålagt AIS e.l. Det samme gjelder innmelding av faststående redskap som en kan se i ulike karttjenester hos

BarentsWatch, hvor heller ikke alle fartøy er pålagt rapportering og som heller ikke viser alle fiskeri og redskapstyper. Disse dataene kan derfor gi en viss forståelse av fiskeri- og fangstaktiviteten i et område, men kan ikke anses å vise et fullstendig bilde av aktiviteten som foregår, eller omfanget av hvor mange som vil bli påvirket av f.eks. en akvakulturlokalitet. Den erfaringsbaserte kunnskapen fiskerne sitter på er derfor svært viktig å ivareta i planarbeidet, også i forhold til temaene som skal utredes i planprosessen.

Vi mener at areal som tillater oppdrett bør være avsatt til enbruks akvakultur, samtidig som viktige bruks- og ressursområder for fiskeriinteressene, låsettingsplasser m.m. får formål enbruks fiskeri eller flerbruk uten akvakultur. Dette gir forutsigbarhet for både fiskeri- og akvakulturnæringen.

Fiskarlaget Nord oppfordrer til tidlig å tilrettelegge for medvirkning av de ulike interessene i planarbeidet, slik at en tidlig i prosessen kan søke å finne omforente løsninger. Det bes om at eventuelle møter med fiskeriinteressene planlegges i god tid og at de legges utenfor de mest hektiske sesongene.

Fiskarlaget Nord ser fram til å delta i det videre planarbeidet.

Med hilsen
Fiskarlaget Nord

Jon-Erik Henriksen/s
daglig leder

Eli-Kristine Lund/s
rådgiver

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

14.12.2020

Vår ref:

2020/10008

Deres dato:

23.10.20

Deres ref:

2020/589-4

Hasvik kommune
Postboks 43, Fjellveien 6
9593 BREIVIKBOTN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Oddvar Brenna, 77642174

Varsel om oppstart og forlag til planprogram for kommuneplanens areal- og kystsonesplan - Fylkesmannens innspill.

Fylkesmannen i Troms og Finnmark viser til nevnte plan med høringsfrist den 14.12.20.

VARSEL OM OPPSTART.

Kommunen har varslet oppstart av arbeidet og slik sett ivaretatt lovfestede plikter i revisjonen av kommuneplanens arealdel.

Gjeldene kommuneplan er fra 2000 og er benevnt areal- og kystsonesplan. I det videre arbeidet er det mer beskrivende å benevne planen for kommuneplanens arealdel som er et samlebegrep for både sjø- og landarealene. Plan- og bygningsloven gir kommunen mulighet til å anvende virkemidler på samme måte enten det er formål for landarealer eller sjøarealer.

Fylkesmannen vil understreke at kommunen har et ansvar for å sikre medvirkning og må utarbeide et konkret opplegg for å tilrettelegge for medvirkning. I den sammenheng vil vi peke på at opplegget må sikre at særinteresser er ivaretatt på en god måte for eksempel, barn og unge, eldreinteresser samiske interesser mfl.

Vi tar til orientering at kommunen signaliserer en tydelig holdning til medvirkning, slik det kommer til uttrykk på side 7 i kommunens planprogram.

PLANPROGRAMMET.

Kommunens utkast til planprogram er ikke tilstrekkelig konkret til at Fylkesmannen kan gi presise og målrettede innspill til det videre planarbeidet.

Fylkesmannen vil anbefale kommunen å utarbeide et mer konkret planprogram som baserer seg på den utviklingen Hasvik kommunen ønsker å planlegge for, for eksempel omfang og lokalisering av næringsarealer på land, bosetningsmønster med avklaringer av tettstedsutvikling kontra spredt boligbygging, akvakultur osv. En slik tilnærming vil gi regionale myndigheter

muligheter til å avgi konkrete innspill som kan anvendes målrettet i det videre arbeidet med planen, herunder Planbeskrivelse med KU, Planbestemmelser og Plankart.

Fylkesmannen vil tilrå kommunen å samle alle innspill fra denne høringsrunden, og så utarbeide et planprogram hvor kommunens behov for ulike formål er konkretisert og hvor aktuelle utredningskrav kan angis ut fra berørt sektorer, jfr avsnitte benevnt «Konsekvensutredning og ROS-analyse» hvor sektorinteressen listet opp. Vi vil bemerke at også «reindrift» må gå inn i sektorinteresser som skal utredes i det videre planarbeidet.

Fylkesmannen vil holde fram «Nasjonale forventninger» fra 2019 som et svært viktig grunnlag for å få oversikt over de mange forventninger som stilles til det kommunale planarbeidet. I en distriktskommune som Hasvik, vil det være viktig å foreta en prioritering av hvilke fagområder som berøres og hvordan kommunen vil møte disse.

I forskrift om konsekvensutredning fremkommer det i § 14 at et planprogram skal inneholde en beskrivelse av:

- planen eller tiltaket,
- det berørte området og de problemstillingene som i den konkrete saken anses viktige for miljø og samfunn
- forholdene som etter kapittel 5 skal utredes, og hvilke metoder som er tenkt benyttet for å skaffe nødvendig kunnskap
- relevante og realistiske alternativer og hvordan disse skal vurderes i konsekvensutredningen
- plan- eller søknadsprosessen, med frister i prosessen, deltakere og plan for medvirkning fra særlig berørte grupper og andre.

Planprogrammet skal legges til grunn for utarbeidelse av konsekvensutredning. Regionale og statlige myndigheter skal så langt det er mulig ta stilling til om planforslag bør fremmes, hva som i tilfelle bør utredes og hvilke avbøtende tiltak som bør vurderes, jf. lovkommentaren til § 4.1 i plan- og bygningsloven.

For berørte myndigheter skal planprogrammet danne grunnlag for vurderingen av om tiltaket kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale interesser, jf. § 15 andre ledd i forskrift om konsekvensutredninger.

Planprogrammet bør derfor redegjøre for forholdet mellom varslet planarbeid med konsekvensutredning og nasjonale forventninger og spesifikke sektormål. Som tidligere kommentert, er ikke det foreliggende Planprogrammet tilstrekkelig konkret til å kunne gi målrettede kommentarer og innspill.

FAGLIGE INNSPILL

På det foreliggende grunnlaget kan Fylkesmannen gi følgende generelle innspill:

Kommuneplanens samfunnsdel.

Det er viktig at kommuneplanens arealdel tar utgangspunkt i en oppdatert og egnet samfunnsdel. I kommuneplanens samfunnsdel er det utarbeidet en arealstrategi. Denne er et viktig grunnlag for arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Samfunnsdelen skal gi føringer blant annet for arealdelen av kommuneplanen. Fylkesmannen anbefaler at kommunen følger opp ved å belyse disse temaene i forbindelse med utarbeidelse av arealdelen. Dette kan gi viktig kunnskapsgrunnlag for all arealplanlegging, og kan også være et godt verktøy når kommunen skal vurdere annen arealbruk (for eksempel byggesaker og motorferdsel).

FNs bærekraftsmål

I det foreliggende utkast til planprogram har kommunen satt fokus på FN's bærekraftsmål. I det videre arbeidet er det viktig at kommunen tar utgangspunkt i bærekraftsmålene og tilpasser sine planer i samsvar med målene. Flere mål er aktuelle for kommunen for eksempel nr. 11 for å ivareta en utvikling av kommunen til et bærekraftig samfunn og videre nr. 14 og 15 for å ivareta et ressursvern med vekt på blant annet miljøhensyn og naturmangfold.

Midlertidige retningslinjer for behandling av saker som kan berøre kandidatområder for plan for marine beskyttede områder datert fra bl.a. Miljødepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet datert 7. april 2005

I disse retningslinjene bes det om at andre myndigheter, inkludert kommunen, bør være tilbakeholden med å planlegge tiltak innenfor utredningsgrensene eller i randsonen (jf. §49 i naturmangfoldloven) som kan lage varig skade på verneverdier og aktuelle referanseområder. Retningslinjene gjelder inntil verne- og beskyttelsesvedtak er fattet eller områdene er tatt ut av det videre planarbeidet.

Dette er særlig relevant for det foreslåtte Loppa marine verneområde. Fylkesmannen anbefaler derfor at kommunen avventer disponering i sjø til regjeringens vedtak om marint vern i Loppa foreligger. Når området er vernet vil vi kunne gå i nærmere dialog med kommunen, fiskeriinteresser og akvakulturnæringen o.a om hvordan området skal forvaltes. Gjennom kartlegging og egen forvaltningsplan, samt en samordning med rullering av arealdelen deres, vil vi sammen kunne utarbeide «kjøreregler» for området.

Fylkesmannens foreløpige vurdering er at akvakultur kan være i strid med både verneformål og verneverdier. Vi mener at omsøkte tiltak må få sin avklaring gjennom en egen saksbehandling knyttet forvaltning av verneforskriften for det fremtidige marine verneområdet. Et vanlig forvaltningsprinsipp er at arealavklaringer først skjer gjennom det strengeste regelverket. I dette tilfellet vil det være verneforskriften for Loppa marine verneområde. Søker må da fremskaffe dokumentasjon om undersjøisk naturmangfold med videre som grunnlag for søknaden. En avklaring gjennom naturmangfoldloven danner grunnlag for senere avklaringer gjennom plan- og bygningsloven og særlovene

Fylkesmannen anbefaler at området som ligger i forslag til marin verneplan Loppahavet båndlegges i arealdelen, og at det ikke foreslås formål i sjø som kan påvirke vernekvalitetene i området.

Kunnskapsgrunnlaget

I veileder T-1493 Konsekvensutredninger - Kommuneplanens arealdel, heter det på side 11: *«For å sikre åpenhet om utredningene, skal planprogrammet alltid angi hvordan eksisterende kunnskap skal benyttes i konsekvensutredningen for de miljø- og samfunnstema som anses som er aktuelle. Kilder til og kvaliteten på datagrunnlaget bør kommenteres».*

Kildehenvisning er alltid sentral for sektormyndigheter og må angis for alle sektorområder som konsekvensutredes, herunder landbruk, reindrift, miljø, sikker byggegrunn mfl.

Områder foreslått vernet eller vernet etter naturmangfoldloven.

Konsekvensutredningen må utrede hvilke konsekvenser planens tiltak vil få for eksisterende naturvernområder i sjø eller på land og for foreslått verneområder. Opplysninger om verneområder ligger i Miljødirektoratets Naturbase.

Naturmangfoldloven § 49 om utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde er aktuell i denne saken. «*Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår*».

Anadrom laksefisk.

Mulige effekter på bestander av anadrom laksefisk bør være med i planarbeidets konsekvensutredning under eget tema. For mer kunnskap om anadrome laksevassdrag og bestander bør en bruke *Vitenskapelig råd for lakseforvaltning og Lakseregisteret*.

Ved en rømningshendelse fra et akvakulturanlegg, kan påvirkningen fra rømt oppdrettslaks spre seg over store områder. Undersøkelser viser at en høy andel av rømt oppdrettslaks vil søke tilbake til ferskvannskilder i området de rømte fra som smolt, men mange vandrer likevel opp i elver spredd over et område på flere hundre kilometer (Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2019).

En rapport fra NINA (rapport 1461) viser til eksempler med utsetting av oppdretts-smolt i utløpet av Imsa der de fleste (75 %) av feilvandrende fisk dukket opp i elver som lå mindre enn 60 km fra Imsa (Jonsson mfl., 2003). Det går videre fram i rapporten at dersom oppdrettslaks rømmer på et tidlig stadium og oppfører seg omtrent som disse, kan en forvente at de fleste vil vandre inn til elver innenfor 60 km radius fra stedet de rømte fra.

Med dette som utgangspunkt vil Fylkesmannen innledningsvis anbefaler at en avstand på 60 km fra akvakulturlokalitet til vassdrag med bestand av anadrom fisk vurderes i konsekvensutredningen.

Vannmiljøet.

Vannforskriften gir rammer for vannforvaltningen i Norge. Vannmiljøet skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Ved inngrep i vann er dokumentasjon og vurdering av tiltaket etter vannforskriften § 12 en sentral del av kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldlovens § 8. Før ny aktivitet eller nye inngrep kan tillates, må effektene av tiltaket vurderes, bl.a. om det vil gi endret miljøtilstand i den berørte vannforekomsten(e).

Kunnskapsgrunnlaget for miljøtilstanden i vann framgår av databasen vannnett. Klassifiseringen av miljøtilstanden i databasen gir grunnlaget for vurderingene etter § 12. For nærmere veiledning til bruk av vannforskriftens § 12 viser vi til brev fra KLD datert 23. februar 2015 (tilgjengelig på vannportalen.no).

Dersom kommuneplanens arealdel legger rammer for inngrep og aktiviteter i økosystemer i vann som kan påvirke miljøtilstanden, må dette konsekvensutredes.

Marine naturtyper og akvakulturanlegg /Arealer for akvakultur

Arealer for akvakultur bør konkretiseres og avmerkes i plankartet som spesifikke områder for akvakultur, jf. pbl § 11-7 nr. 6, underformål akvakultur.

Arealer til eventuelle nye anlegg må ha en størrelse som harmonerer med lokalitetsstørrelser som næringen vil etterspørre i årene som kommer. Mange av de eksisterende områdene kan være for små allerede i dag. Også krav til eksempelvis strømforhold og topografi har endret seg i takt med utviklingen mot stadig større anlegg, og det vil være fornuftig å gjennomgå alle områder avsatt til akvakultur i gjeldende plan, og vurdere omdisponering av de arealene som ikke lenger er attraktive for oppdrettsnæringen.

Fangstbasert akvakulturanlegg innebærer blant annet føring av fisk med dertil utslipp. Utslippenes sammensetning, størrelse og spredning, havområdets dybde og topografi, strøm og fortykningsevne, undersjøisk geologi, samt sammensetning av det undersjøiske naturtyper og arter er viktige faktorer når en vurderer områdets virkninger på undersjøisk naturmangfold.

Havforskningsinstituttet har påvist at akvakulturvirksomhet kan ha svært negative konsekvenser på enkelte undersjøiske naturtyper og arter. Særlig hardbunnsfauna som f.eks. korallrev, korallskog, svampsamfunn og så videre kan bli særlig hardt rammet og da i store avstander (1-2 km) fra et akvakulturanlegg.

Naturmangfold – arter

Det er stor sannsynlighet for at det i Hasvik kommune er hekke/ynge lokaliteter for en eller flere arter som er kategorisert som «sensitiv» i Miljødirektoratets veileder M-606/2016. Stedfestet informasjon om arten er dermed unntatt offentligheten jf. offentleglova § 24. Vi ber om at saksbehandler for planarbeidet tar kontakt med Fylkesmannens miljøavdeling v/Anders Tandberg (fmfianta@fylkesmannen.no) for signering av taushetserklæring. Eventuelle lokaliteter vil bli nærmere omtalt i et eget notat unntatt offentligheten. Denne oversendes saksbehandleren når signert taushetserklæring har kommet oss i hende.

Vannskuter

Kommunen bør vurdere et forbud mot bruk av vannskuter og innføre redusert fart for fritidsbåter i områder som er viktige for naturmangfold. Vi anmoder at alle verneområder der formålet er å beskytte fugle-/dyreliv, og bruk av vannskuter ikke er forbudt gjennom verneforskriften, settes av som forbudssoner for bruk av vannskuter med nødvendig buffersoner rundt. De fleste verneområdene har ikke slikt forbud gjennom verneforskriften. Fylkesmannen kan kontaktes for å redegjøre nærmere for hvilke områder dette er aktuelt.

Områder som ikke er vernet, men som har viktige leveområder for sjøfugl, sel og trua arter på land, f.eks. hekke lokaliteter for havørn, må også vurderes å sette av som forbudssoner for vannskuter.

Bestander av anadrom laksefisk

For mer kunnskap om anadrome laksevassdrag og bestander bør en bruke *Vitenskapelig råd for lakseforvaltning og Lakseregisteret*.

Eksisterende modeller for spredning av lakselus for sjøarealer bør brukes i kystzoneplanene for å vurdere smittepress fra oppdrett av laks på villaks, sjørørret og sjørøye. Akvaplan-NIVA har utviklet en kartløsning med spredningssimulering.

Kartlagte bunnforhold kan si noe om hvor vi kan forvente at sjørret oppholder seg under beitevandring. Ålegressenger kan forekomme inne i fjordene i Finnmark og en kartlegging av bunnforhold vil avdekke slike enger. Noe informasjon om marine naturtyper finnes i Miljødirektoratets Naturbase.

Marint naturmangfold

Det er store mangler i kunnskapsgrunnlaget om marint naturmangfold. Lokale fiskere og fiskarlag sitter på betydelig kompetanse om marint naturmangfold som vil kunne være til stor nytte for arealplanlegging i kystsonen.

Vi vil anbefale at viktige tang- og tarelokaliteter identifiseres og gis beskyttelse gjennom kart og bestemmelser i kystsonenplanen.

Sjølaksefiske

Retten til sjølaksefiske er satt i lakse- og innlandsfiskeloven §16. Alle som har grunn som går ut i sjø har enerett til fiske med faststående bundne redskaper så langt hans grunn går.

Antall aktivt registrerte fiskeplasser i Hasvik kan dere se her:

<https://laksekart.fylkesmannen.no/Sjolaksefiske>

Vassdrag

Kommunen må i sitt arbeid med kommuneplanen vurdere å fastsette byggegrense langs vassdrag, jf. plan- og bygningslovens § 1-8 femte ledd "For områder langs vassdrag som har betydning for natur-, kulturmiljø- og friluftsinnteresser skal kommunen i kommuneplanens arealdel etter § 11-11 nr.5 fastsette grense på inntil 100 meter der bestemte angitte tiltak mv. ikke skal være tillatt".

Etter § 11-11 nr 4. skal kommunen avklare hvilke nødvendige bygninger som skal tillates til stedbunden næring kommunen i 100 meters beltet langs sjøen. Ut fra kommunens bosetting-mønster, næringsgrunnlag og ressurslokalisering, først og fremst jordbruk med dyrket mark, kan det være viktig å avklare kommunens behov og innarbeide en bestemmelse.

Motorferdsel – skuterløyper

Kommunen har vedtatt ny forskrift om snøskuterløyper. Denne skal inn som informasjon i kommuneplanens arealdel, jf. lovkrav i nasjonal forskrift § 4a andre ledd tredje punktum om at «*Løypene skal vises i kartet til kommuneplanens arealdel*».

Naturmangfoldloven

Vi minner om naturmangfoldlovens krav i § 7 om å synliggjøre vurderingene etter naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 i besluttede vedtak. Kystsonenplanen må bygge på en vurdering etter de miljørettslige prinsippene både for det enkelte tiltaket i planen, og for planforslaget i sin helhet. Fylkesmannen anbefaler at disse vurderingene innarbeides i planbeskrivelsen. Se mer informasjon i Klima- og miljødepartementets veileder T-1554 B *Naturmangfoldloven kapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk*.

Naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper er et viktig og nyttig verktøy for å sikre at naturverdier blir ivaretatt i kommunens arealbruk. Vi anbefaler at kommunen gjør planarbeidet med arealdelen til en god prosess, som også sikrer et rikt biologisk mangfold rundt kommunens innbyggere. Når de miljørettslige prinsippene legges til grunn er dere sikret at beslutninger om arealbruk tar bevisst hensyn til lokal viktig natur, og ikke er i strid med nasjonale eller regionale naturverdier. Dette kan også medføre at sluttbehandlingen av planen blir mer effektiv.

Manglende vurderinger etter naturmangfoldloven kan medføre at et eventuelt vedtak i saken kan anses som ugyldig, dersom feilen har virket bestemmende på vedtakets innhold eller hvis det fremstår som åpenbart at vurderingene og vektleggingene ikke har blitt trukket inn i vurderingen av saken.

Naturmangfoldloven formål (§ 1) er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Fylkesmannen gjør oppmerksom på at geologiske mangfold er en del av naturmangfoldet.

Vi minner om § 24 i forskrift om konsekvensutredninger. Her heter det:

«Data som er samlet inn i arbeidet med konsekvensutredninger skal systemiseres i samsvar med standarder når slike foreligger. De systematiserte dataene skal gjøres tilgjengelige for offentlige myndigheter, slik at dataene kan legges inn i offentlige databaser. Der det er lagt til rette for dette, skal forslagsstilleren selv legge inn de innsamlede dataene i offentlige databaser.»

For naturmangfolddata finnes det databaser som er laga for å ta imot slike data:
Miljødirektoratets Naturbase og Artsdatabankens artskart.

Tiltakshaver/kommunen skal sende naturmangfoldrapport og data i SOSI eller SHAPE-format til Fylkesmannen. Tiltakshaver/kommunen skal selv sørge for å legge inn artsdata i artskart, før utlegging av reguleringsplan med konsekvensutredning til offentlig ettersyn.

Støy

Fylkesmannens skal som statlig fagmyndighet for støy i plansaker, bl.a. sikre at nye boenheter får tilfredsstillende støyforhold som følge av planen. Fylkesmannen baserer sine vurderinger på Miljøverndepartementets *retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen (T-1442)* med tilhørende veileder.

Kommunen må derfor vurdere om det er behov for å kartlegge støykilder og se om støy vil føre til restriksjoner og føringer for utbygginger av boliger. Gode bomiljøer er et viktig folkehelseiltak, og Fylkesmannen vil alltid etterspørre støyfaglige utredninger der det er relevant. Håndtering av støy må innarbeides i planbestemmelsene.

Dette kan for eksempel være et vilkår for eventuell boligbygging ved flyplassen.

Støv og lokal luftkvalitet

Planretningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanleggingen (T-1520) ble vedtatt av Miljøverndepartementet 30.5 2012. Retningslinjen gir anbefalte grenser for maksimal luftforurensning for to komponenter (svevestøv PM10 og nitrogendioksid NO2) med gul og rød sone etter samme prinsipp som for støy.

Kommunen må derfor vurdere om det er behov for å kartlegge støvkilder og se om støv vil føre til restriksjoner og føringer for utbygginger av boliger. Gode bomiljøer er et viktig folkehelseiltak, og Fylkesmannen vil alltid etterspørre støvfaglige utredninger der det er relevant. Håndtering av støv må innarbeides i planbestemmelsene.

Barn og unge

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen har som formål å synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven samt å gi kommunene bedre grunnlag for å integrere og ivareta barn og unges interesser i sin løpende planlegging og byggesaksbehandling. Retningslinjene med tilhørende veiledning til disse, beskriver viktige nasjonale mål for barn og unges oppvekstmiljø.

Planforslaget må redegjøre for tiltakets konsekvenser for barn og unge. Kommunen håndtering av barn må innarbeides i planbestemmelsene hvor særlig vilkår for utbygging og etablering av lekearealer fastsettes. Det forventes at lokalisering og omfang av ute- og lekeområder gir trafikksikre og trygge nærmiljø for barn og unge. Trygg skolevei må også redegjøres for i planen. Det bør også sies noe om nærområdet rundt planområdet og hvordan tilgang til nærlekeplass og grendelekeplass er tenkt løst.

Universell utforming

Planbeskrivelsen må redegjøre for hvordan universell utforming er ivaretatt i kommuneplanen. Dette vil blant annet bidra til å legge til rette for god medvirkning. Beskrivelsen må også si noe om hvor og hvorfor man eventuelt ikke får til universell utforming. Her kommer vurdering av eventuelle avbøtende tiltak inn.

I bestemmelsene til kommuneplans arealdel kan det innarbeides vilkår om at det må utarbeides en kotesatt uteromsplan for lekearealer som viser hvordan fremkommeligheten og orienterbarheten er løst i planforslaget. Uteromsplanen bør minimum vise avstand og fremkommelighet til: parkering (HC), inngangsparti, trinnfri adkomst, avfallshåndtering, sykkelparkering, fremkommelighet til alle aktivitetsarealene

Sikker byggegrunn

Fylkesmannen ønsker å understøtte viktigheten av å avklare sikker byggegrunn i en tidlig fase, og viser til departementets rundskriv *H-5/18 Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling* som blant annet sier at reell fare for sikker byggegrunn skal være utredet på siste plannivå og skal ikke forskyves til byggesak. Dette gjelder faremomenter som snøskred og steinsprang, som jord- og flomskred, samt stabile grunnforhold. Manglende vurderinger på temaet sikker byggegrunn kan utløse innsigelse.

Detaljert utredning av sikker byggegrunn kan gjøres i samband med utarbeidelse av en reguleringsplan, men må avklares på aktsomhetsnivå i kommuneplanens arealdel. Dersom det ikke skal utarbeides en reguleringsplan for et byggeområde, må krav til sikkerbyggegrunn avklares mer detaljert gjennom arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Planbestemmelser

I denne fasen av planarbeidet er det vanskelig å gi kommunen konkrete innspill til bestemmelser og kart. Vi erfarer imidlertid at noen problemstillinger alltid oppstår i arbeidet med en kommuneplanens arealdel. Vi vil derfor formidle noen generelle erfaringer som kan være til hjelp i denne fasen av planprosessen, men våre kommentarer er ikke uttømmende for de nyansene og variantene som er mulig.

Det er viktig at de foreslåtte områdene/formålene speiler et reelt utbyggingsbehov dersom ulike sektorer må vike til fordel for kommunens ønsker. Kommunalt selvstyre skal vektlegges i vår

helhetlige vurdering av planen, og da er kunnskapsbasert planlegging grunnlaget for alle vurderinger. Utredninger og begrunnelse for valg formål og bestemmelser blir derfor viktig.

Byggeområder.

Kommunen bør kartlegge hvilke behov kommunen har i dag for ulike byggeformål, herunder boligfelt, hyttefelt eller nærings/industriarealer. Kommunen bør ta utgangspunkt i gjeldene areal plan fra 2000, og se om det er områder som skal videreføres eller som skal tas ut i revisjonen. Dette er en viktig avklaring dersom ulike sektorinteresser utfordres ved lokalisering av nye områder, for eksempel hensyn til reindrift, landbruk og miljø. Det vil alltid bli reist spørsmål om hvorfor de eksisterende avsetninger er ikke tilstrekkelige for dagens behov og ikke minst hvorfor disse ikke er realisert.

I bestemmelsene til kommuneplanens arealdel stilles det som regel krav om reguleringsplan for å bygge ut et konkret område, noe Fylkesmannen vil holde fram er en god prosess for å sikre alle interesser og hensyn i en reguleringsplan, jfr pbl. *Kapittel 12 Reguleringsplan*. Flere detaljerte utredningskrav kan da utsettes til arbeidet med en reguleringsplan, f.eks sikker byggegrunn, jfr H-5/18.

Arbeid med reguleringsplaner kan være både kostbare og tidkrevende, og kommunen bør derfor vurdere om det er områder hvor en utbygging kan styres tilstrekkelig gjennom § 11-10. I medhold av denne bestemmelsen kan det utarbeides konkrete utbyggingsvilkår for å kunne gå direkte fra kommuneplanens arealdel til byggesak. Hasvik kommune har neppe et stort utbyggingspress med behov for detaljerte reguleringsplaner, slik at anvendelse av § 11-10 kan være et egnet verktøy for å styre utbyggingen med et minimum av ressursbruk.

Fylkesmannen erfarer også at det er behov for å sette av arealer til næringsutvikling, og kommunen oppfordres derfor til å lokalisere og avsette områder som kan møte en framtidig satsing på industri og næringsvirksomhet. I denne sammenhengen er det viktig å kjenne til hvilke næringer som er aktuelle for videre utvikling og om de avsatte områdene vil tilfredstille driftsbehovet til den aktuelle aktøren/næringen. Arbeidsplasser er grunnleggende for bosettingsmønsteret.

Spredt utbygging i LNFR-sonen.

I en distriktskommune vil det være nyttig å sette av områder i LNFR-sonen i medhold av § 11-7 nr 5b). Dette betinger at kommunen har avklart omfang og lokalisering av utbyggingen gjennom å definere antall enheter og hvilke kriterier som gjelder ved en søknad om utbygging. Dette gir også kommunen et godt grunnlag for å styre utbyggingen med begrensede ressurser samtidig som alle sektorinstanser på forhånd har gitt sin tilslutning. Lokalisering og omfang av slike områder må være tilpasset et reelt behov.

Hensynssoner og kjerneområder

Fylkesmannen vil oppfordre kommunen til å kartfeste landbrukets viktigste driftsarealer, *landbrukets kjerneområder*, og avsette disse som en hensynssone. Intensjonen er å speile kommunens syn på jordvern og samtidig sikre ressursgrunnet for landbruksnæringen i kommunen.

Den samme prosedyren kan gjøres for reindriftsnæringen slik at reindriftens ressursgrunnlag er synliggjort. Fylkesmannen vil særlig holde fram flyttveier som svært viktig for næringen. Arealdisponeringer som fører til nedbygging eller til vesentlige ulemper for reindriften, vil bli

møtt med innsigelse som utgangspunkt. Vi erfarer at det ofte er hyttefelt eller spredt hyttebygging i LNFR som kommer i konflikt med flyttleier og reindriftnæringen.

Nasjonale myndigheter har også oppfordret kommunene til å kartfeste viktige naturkvaliteter i en oversikt; «*kjerneområde naturmiljø*». Vi erfarer at naturhensyn ofte utfordres ved hyttebygging både i felt og ved spredt utbygging. Kartfesting av viktige naturområder vil gjøre det enklere å styre utbygginger til mindre konfliktfylte områder og unngå nedbygging av viktige naturkvaliteter.

I sum vil denne formen for «kjerneområde kartlegging» gi kommunen viktig informasjon som kan anvendes i løpende saksbehandling, herunder både plan- og byggesak. Det er viktig å poengtere at kartleggingen av kjerneområder for landbruk, reindrift og miljø skal omsettes i en eventuell hensynssone etter § 11-8 nr c, og det i bunnen alltid er LNFR hvor sektorlover gjelder parallelt og uavkortet. Kartfestingen klargjør en viktig sektorinteresse, men er ikke det samme som et vern eller et byggeforbud i sonen. Utbygginger styres av andre bestemmelser i pbl.

For nærmere avklaring av planbestemmelser mv er det viktig å forholde seg til nasjonale føringer og forventinger. KMD har en svært god database som gir god veiledning, og Fylkesmannen vil henvise til disse uten å drøfte ulike erfaringer ut over kommentarene som er gitt ovenfor.

Det sentrale er at kommunen avklarer hva det er behov for, så kan dette behovet forankres på flere måter i planbestemmelsene. Fylkesmannen kan veilede om aktuelle løsninger senere i planprosessen.

Kart

Vi ber om at plankartet sendes som SOSI-fil og PDF-utskrift til Kartverket på e-post planTRF@kartverket.no før høring. Kartverket vil utføre en teknisk kontroll av planen og melde eventuelle rettingsbehov. Kontrollen bør skje før høring, slik at eventuelle feil og mangler er rettet opp før plankartet sendes ut på høring. Den digitale planen lagres i en regional høringsdatabase som de statlige og regionale høringsinstansene benytter i sin saksbehandling. Dette forenkler saksbehandlingen og gir raskere og bedre høringsuttalelser.»

Samhandling med regionale myndigheter

Samordning

Fylkesmannen er gitt fullmakt til å samordne uttalelser fra regionale statsetater med innsigelse. På gitte vilkår kan også Fylkesmannen vurdere å avskjære en innsigelse fra en regional statsetat.

Vi erfarer at samordning av uttalelser kan være en krevende oppgave. Det er derfor viktig at kommunen er nøye med at planen sendes til alle relevante høringsinstanser når den legges ut til offentlig ettersyn og høring. Det er viktig at alle instanser får planen så tidlig som mulig i høringsfasen og kan avklare sine interesser i god tid før høringsfristens utløp.

Videre planprosess.

Fylkesmannen har ansvar for mange sentrale sektorinteresser som landbruk, reindrift og miljø mm, og erfarer at det kan være krevende for en kommune å balansere alle sektorhensyn med kommunens egne ønsker og behov. Dialog er derfor et viktig virkemiddel for å etablere en felles forståelse av kommunens behov og løsning.

Fylkesmannen stiller seg til rådighet for spørsmål og drøftinger i det videre arbeidet med planen. Drøftinger og veiledning kan omfatte både sektorinteresser med også mer generelle planfaglig veiledning, særlig knyttet til formål og bestemmelser. Plan- og bygningsloven åpner for mange kombinasjoner mellom formål og bestemmelser, så det avgjørende er hva kommunen ønsker. Vi vil på det sterkeste holde fram at det er kommunen som er planmyndighet og kan kreve bistand og veiledning fra sektormyndigheter, jfr pbl §3-2.

Vi erfarer at planen bør legges fram i Planforum før den legges ut til offentlig ettersyn og høring. En gjennomgang av planen mellom kommunen og sektormyndighetene gir muligheter til å justere planen for om mulig å unngå en innsigelse. Slike drøftinger kan omfatte både Planbeskrivelse med KU, Plankart med omfang og lokalisering av ulike formål, samt Planbestemmelsene.

Med hilsen

Per Elvestad (e.f.)
assisterende justis- og
kommunaldirektør

Oddvar Brenna
fagkoordinator for areal

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Troms og Finnmark fylkeskommune Fylkeshuset, Postboks 701 9815 VADSØ

KYSTVERKET

Troms og Finnmark

Hasvik kommune
Fjellveien 6
9593 Breivikbotn

Deres ref.:
2020/589

Vår ref.:
2020/9080-2

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Ruben Alseth

Dato:
11.11.2020

Uttalelse fra Kystverket - Varsel om oppstart og forslag til planprogram for kommuneplanens areal- og kystzoneplan - Hasvik kommune - Troms og Finnmark fylke

Kystverket viser til deres brev mottatt hos oss 23.10.2020 med varsel om oppstart og forslag til planprogram for rullering av kommuneplanens arealdel/kystzoneplan for Hasvik kommune. Kystverket vil i det følgende orientere om vår virksomhet og interesser, samt komme med merknader til planarbeidet.

Kystverkets virksomhet

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensing. Sentrale mål er å bidra til effektiv sjøtrafikk, sikre trygg ferdsel og å hindre miljøskade som følge av akutt forurensing.

Kystverket har det faglige ansvaret for sikkerhet og fremkommelighet i norske farvann og havner, og forvalter havne- og farvannsloven med forskrifter, mv.

Kystverket legger til rette for de som bruker sjøen eller ferdes langs kysten. Dette gjøres ved utbygging, vedlikehold og drift av infrastruktur (farleder, navigasjonsinstallasjoner mv.) og tilbyr tjenester som los- og sjøtrafikkjenester.

Kystverket deltar i nasjonal, regional og lokal samfunnsplanlegging som fagkyndig sektormyndighet.

Kystverkets interesser

Kystverket har ansvaret for farleder på sjø og innretninger (herunder infrastruktur i form av navigasjonsinstallasjoner, areal, landverts tilknytning osv.) knyttet opp til disse.

Kystverket gjør oppmerksom på at alle tiltak/byggearbeider i sjøen (bygninger, kaier, molo, kabler, ledninger, fortøyninger, oppdrettsanlegg m.m.) må i tillegg til behandling etter plan- og bygningsloven behandles etter havne- og farvannsloven.

Kystverket Troms og Finnmark ser det som viktig at alle tidligere vedtatte planer/plandokumenter blir samordnet slik at arealbruken blir entydig og sammenfallende.

Kystverket anbefaler at man i planleggingsfasen benytter Kystverkets karttjeneste [Kystinfo](https://www.kystverket.no/kart) på www.kystverket.no. Her finner man sjøkart og andre sjørelaterte opplysninger.

Regionkontor Troms og Finnmark

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett:	www.kystverket.no
				E-post:	post@kystverket.no
For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Kystverket ber om at informasjon på sjøkart nr. 95, 97 og 100 blir benyttet i forbindelse med rulleringen av kommuneplanen. Videre anbefaler vi å benytte Den norske LOS, bind 6. Kystverket viser til at det i Hasvik kommune er navigasjonsinstallasjoner (lykter, blinker, merker, bøyer, staker m.m.), farleder, molo, ankerområder, sjøkabler, sjøledning m.m. Denne informasjonen fremkommer på sjøkartene og Den norske LOS.

Overføring av statlige fiskerihavner

Meld. St. 22 (2015-2016) Nye folkevalgte regioner – roller, struktur og oppgaver, vedtatt i Stortinget, medfører at Kystverkets infrastruktur i statlige fiskerihavner overføres til de nye regionene fra og med 2020. Denne overføringen er enda ikke gjennomført i Troms og Finnmark fylke (11.11.2020). Når denne overføringen vil gjennomføres er p.p. usikkert, slik at Kystverket vil inntil videre være privatrettslig eier av infrastruktur i tidligere statlige fiskerihavner. Se neste avsnitt for hvordan forvaltningsansvaret er blitt endret.

Ny havne- og farvannslov

Den 4. juni 2019 ble ny havne- og farvannslov vedtatt. Denne loven trådte i kraft 01.01.2020. Myndighetsfordelingen mellom kommune og stat i sjøen er mye lik som i dag. Hoved-forskjellen er at Kystverket ikke lenger har vedtaksmyndighet etter 2009-lovens § 28 *Tiltak av betydning for Forsvaret eller Kystverkets anlegg*, i fiskerihavner.

Formålsparagrafen i loven er og endret. Fiskerinæringen har hatt en særstilling i 2009-loven, hvor den i ny lov er sidestilt med alle maritime næringer. Kommunal planlegging blir dermed enda viktigere med tanke på hvordan kommunen ønsker å prioritere bruken av sjøarealene. Vi anbefaler kommunen å sette seg inn i ny lov her:

<https://www.kystverket.no/Regelverk/havne--og-farvannsloven2/>

[Farledsforskriften](#) skiller mellom kommunalt sjøområde og hoved- og biled. Det betyr blant annet at kommunen skal behandle søknader om tiltak i kommunalt sjøområde og Kystverket søknader om tiltak i hoved- og biled. Et unntak fra denne bestemmelsen er tiltak gitt i § 14 3.ledd. Tiltak som nevnes i denne paragrafen skal behandles av Kystverket uansett lokalisering.

Vedtatte nødhavner

Som ledd i Kystverkets revisjon av beredskapsplan for nødhavnprosedyrer i Troms og Finnmark gjøres det oppmerksom på at det i Hasvik kommune foreligger nødhavner som har vært på høring og er vedtatt av Kystverkets beredskapsavdeling:

- Kipperfjordbotn
- Øyfjorden

Nødhavnene båndlegges ikke i arealplaner eller reguleringsplaner, men kan kartfestes som informasjon.

Kraftproduserende anlegg i sjø

Troms og Finnmark har et stort potensiale for kraftverk basert på tidevanns- og havstrømmer. Kraftproduserende anlegg i sjø krever alltid tillatelse fra Kystverket, jamfør § 14 3. ledd i havne- og farvannsloven. Dersom det planlegges slike anlegg for områder bør dette framgå av planen.

Generelle merknader til planarbeidet

Planperiode

Planperioden bør fremgå av planen.

Planbestemmelser/retningslinjer

Vi gjør oppmerksom på at retningslinjer/informasjon ikke er juridisk bindende. Bestemmelser er juridisk bindende i henhold til plan- og bygningsloven.

Plan- og bygningslov/havne- og farvannsloven

Vi gjør oppmerksom på at alle tiltak/bygg/etableringer i sjø er søknadspliktig etter havne- og farvannslovens bestemmelser.

Farleder

Det er viktig at det legges opp til at all fremtidig arealdisponering tar høyde for at hoved- og bileder forbeholdes sjøverts ferdsel. Transport og ferdsel til sjøs må ikke hindres av for eksempel plassering av fortøyninger, lektere, prammer, oppdrettsanlegg m.m. Kystverket har ansvaret for farledene på sjø og installasjonene som knyttes til disse.

Ankerplasser

På sjøkartene er det avmerket ankerplasser. Kystverket anser disse som viktige og forutsetter at kommunen påser at disse sikres og opprettholdes for fremtidig bruk. Nødhavnene båndlegges ikke i arealplaner eller reguleringsplaner, men kan kartfestes som informasjon. Kystverket ber om at det særlig vektlegges at oppdrett/havbruk ikke etableres på de områder som på sjøkartet er merket som ankringsplasser uten dialog med Kystverket.

Fyrlykter

Kystverket har en rekke fyrlykter i Hasvik kommune. I forbindelse med utbyggingsplaner må det ikke føres opp bygg og lignende som kan komme til å skjerme for lyset fra lyktene. Videre må det ikke etableres noen bygg, installasjoner, oppdrettsanlegg, fortøyninger m.m. innenfor hvit lyktesektor.

Overgang til IALA-standard

De kommende årene skal Kystverket legge om sektorene på ca. 1 900 fyrlykter, såkalte sektorlykter. Lyktene skal over på standarden som er definert av den internasjonale maritime organisasjonen IALA. Mer informasjon om denne endringen kan leses på Kystverkets nettsider her: <https://www.kystverket.no/Maritim-infrastruktur/iala-standard/>.

Arbeidet skal gjøres i forbindelse med allerede nødvendige og planlagte endrings- og vedlikeholdsoppdrag. Kystverket vil derfor gjøre dette arbeidet område for område.

En kan se hvilke lykter som er planlagt endret i kommunens området ved å følge denne linken: <https://www.kystverket.no/Maritim-infrastruktur/iala-standard/planlagte-tiltak/>. Her vil en få opp et kartløsning som illustrerer dagens sektorer og planlagt nye sektorer. Den gir

også en oversikt over de lyktene som allerede er endret. Kystverket vil også sende fornyingsplaner til uttalelse i forkant.

Etablerte fiskerihavner og tinglyste rettigheter

Statens intensjon med bygging av fiskerihavner er å sikre fiskeriinteressene og trygge liggeforholdene for yrkesfiskere. Se avsnitt om overføring av fiskerihavner og ny havne- og farvannslov. I Hasvik kommune eier Kystverket per november 2020 infrastruktur i disse områdene:

- Sørvær
- Breivik
- Breivikbotn
- Hasvik

(Utdrag fra kystinfo.no. Merk at det kan være feil i disse opplysningene da overføring/salg av havner kan ha et tidsetterslep)

I forbindelse med planer om økt innsats i havnene hvor Kystverket har moloer, andre innretninger eller foretatt andre arbeider/tiltak, har Kystverket tinglyste rettigheter til arealer i og rundt disse havnene. Eventuelle utbyggingstiltak må ikke igangsettes eller utføres i slike havner uten at dette på forhånd er godkjent av Kystverket.

Beredskapsmessige hensyn

Bruk av Risiko- og Sårbarhetsanalyse i planleggingen (ROS). Dette vil være viktig mht. transport langs kysten med forurenset last og oljeprodukter, ivaretagelse av sikkerheten på kysten og sårbarhet ovenfor næringsinteresser.

Container-/næringsarealer

I området relatert til større fiskeri, næring-, og/eller skipsvirksomhet er det viktig at det i forbindelse med etablering av fremtidige industriområder relatert til sjø/havnene (planer der det gjøres arealdisponeringer) tas hensyn til at mye av den fremtidige transporten vil skje ved bruk av containere. Det kan derfor være nødvendig å få avsatt fellesområde nær sjø for plassering av containere eller lager. Ved bruk av containere vil det være behov for åpne og tilgjengelige arealer for omlastning/lossing og behov for nærhet til kai med gode dybdeforhold.

Olje-/petroleumbaser

Ved planlegging av olje-/petroleumbaser er det en rekke funksjonelle kriterier som skal oppfylles. Herav dybde, maritime forhold (seilingsforhold, manøvrering, vær, ankring, bunkers etc.), arealtilgang, infrastruktur, miljørisiko m.m. Dette er noe av det som kan nevnes ved slike etableringer. Om kommunen har konkrete planer for et slikt tiltak ber Kystverket om å bli kontaktet.

Tidligere områder for dumping av fartøy og kondemneringsområder

Disse områdene bør fremgå av planen. Dette blant annet på grunn av plassering av installasjoner i sjø. Videre kan de ha betydning ved havari av fartøy. Havarerte fartøy kan eventuelt føres til et slikt område når det er fare for at fartøyet går under.

Dumpeplass for ammunisjon

Om det finnes områder for dumping av ammunisjon bør dette fremgå i planen.

ISPS

I tråd med forskrift om sikring av havner og havneterminaler mot terrorhandlinger mv. skal det utarbeides en sikringsplan for hver havn/ havneterminal. I havner er det havnesikringsmyndigheten som er ansvarlig for utarbeidelse og gjennomføring av beskrevne tiltak. For havneterminaler er det terminaleier som er ansvarlig myndighet.

Sårbarhetsvurderinger og sikringsplaner skal godkjennes av Kystverket. Når sårbarhetsvurderingen og sikringsplanen er godkjent, og Kystverket har verifisert at objektet oppfyller kravene i forskriften, utstedes et godkjenningsbevis (Statement of Compliance). Godkjente havneterminaler vil bli innrapportert til IMO og godkjente havner vil bli innrapportert til EU.

Akvakultur

Kystverket i samråd med Fiskeridirektoratet er spesielt oppmerksom på arealdisponeringen til akvakultur. Med dette menes det at det ikke tillates at noen deler av anlegget skal komme utenfor områdene som er avsatt til akvakultur. Dette betyr at anleggenes fortøyninger ikke skal komme utenfor disse områdene. Videre settes det fra Kystverket i alle tillatelser vilkår om at anleggenes opphalertau skal trekkes inn til anleggets rammefortøyninger. Dette betyr at opphalerblåser ikke tillates. Vilkåret settes på grunnlag av ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn, samt for å redusere det areal som anleggene beslaglegger. Kystverket minner videre om at ingen anlegg i utgangspunktet ikke skal komme i konflikt med hvit lyktesektor, samt at plasseringen skal være i god avstand fra ankringsområder, farled, nødhavner og områder med kabler/rør i sjø. Kystverket gjør videre oppmerksom på at søknad om akvakulturanlegg og andre merdeanlegg i sjø, alltid skal behandles av Kystverket, jf. HFL § 14 3.ledd a).

Konkrete merknader til planprogrammet

Det bør det være en forutsigbar arealforvaltning av kommunens sjøarealer, slik at disse områdene ikke kommer i konflikt med navigasjonsinstallasjoner (hvit lyktesektor) eller farleder

Av planprogrammet fremgår fokusområder som «næringsutvikling – land og sjøarealer», «samferdsel og infrastruktur» samt forhold mellom de ulike interessene (nærings og vern mv.) rundt de kystnære havområdene utenfor Sørøya. Dette er tema Kystverket finner fornuftig i planprogrammet.

Kystverket oppdaterte sin planveileder i 2018. Den oppdaterte versjonen viser hva som er viktig for Kystverket og kan benyttes i kommunens planleggingsarbeid, og kan leses her: <https://www.kystverket.no/contentassets/b6fe21f183f24e7da6cf4c2b5aeff8d0/veileder-for-planmedvirkning-rev2018.pdf>.

Vi anbefaler også Farledsnormalens kap. 4 som ressurs i arbeidet med kystplanen: <https://www.kystverket.no/Maritim-infrastruktur/Farleder/Farledsnormalen/>.

Oppsummering

Blant Kystverkets viktigste interesser er sikkerhet og fremkommelighet på sjøen, fremme sjøtransport som transportform samt beredskapshensyn. En bærekraftig og framtidsrettet arealplanlegging vektlegges i stor grad. Det er spesielt ønskelig med god kommunikasjon og dialog mellom næring, kommune og statlige etater med hensikt å oppnå synergieffekter.

Kommunen har gjennom *ny havne- og farvannslov* fått endret forvaltningsansvar og myndighet i sitt sjøområde. Hasvik kommune plikter å legge til rette for sikkerhet og fremkommelighet innenfor kommunalt sjøområde, samt sette seg inn i og etterleve pliktene som fremgår av loven. Kystverket stiller gjerne til rådighet dersom det er behov for veiledning i forbindelse med myndighet og forvaltning etter havne- og farvannsloven.

Kystverket har ingen ytterligere merknader i denne fasen av planprosessen.

Med hilsen

Jan Morten Hansen
regiondirektør

Ruben Alseth
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Hasvik kommune
Fjellv. 6
9593 BREIVIKBOTN

Vår dato: 17.12.2020
Vår ref.: 202013629-3
Arkiv: 323
Deres dato: 23.10.2020
Deres ref.: 2020/589-4

Saksbehandler:
Eva Forsgren
22959616/efor@nve.no

NVEs innspill Varsel om oppstart og offentlig ettersyn av planprogram for kommuneplanens areal- og kystsonerplan for 2020-2032 - Hasvik kommune

Vi viser til oversendt forslag til planprogram. Vi beklager at vi er utenfor fristen for planprogrammet. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjon- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE gir råd og veiledning om hvordan disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven.

Flom, erosjon og skred

God arealplanlegging er det viktigste virkemiddelet for å forebygge skader fra flom- erosjon og skred. Plan- og bygningsloven og byggt teknisk forskrift (TEK17) setter tydelige krav til sikkerhet mot flom, erosjon og skred ved planlegging og utbygging. For kommuneplanens arealdel er det ofte nok med å vurdere potensiell fare (aktsomhetskart) med plankrav om at reel fare vurderes for reguleringsplaner (faresonekartlegging). Hensyn til klimaendringer skal også vurderes.

Vassdrag- og grunnvannstiltak

Det er store allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann. Tiltak som kan medføre skader eller ulemper for allmenne interesser, kan utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven. NVE kan avgjøre at reguleringsplan kan erstatte konsesjon, dersom vassdragsinteressene er godt nok ivaretatt i planen.

Energianlegg

Et velfungerende system for produksjon og overføring av energi er avgjørende for samfunnet. Planen må derfor ta hensyn til anlegg som har konsesjon etter energi- og vassdragslovgivningen.

NVEs retningslinje 2/2017 [« nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområde i arealplanlegging »](#) redegjør for hva som skal til for at naturfare er ivaretatt i kommuneplanens arealdel.

Møte med kommunen: Vi ser at samfunnssikkerhet er satt undertema klimatilpassning. Vi er gjerne i dialog med kommunen om utfordringer knyttet til naturfare i prosessen frem til godkjent plan.

NVEs merknader til planprogram

Her er det under klimatilpassning nevnt utredningsbehov for ulike naturfarer, det er bra og vi mener at i tillegg er overvann og vurdering av grunnforhold aktuelle tema. KU og ROS-analyser bør legge vekt på ulike former for skredfare. Det er viktig å vurdere om eksisterende og planlagt bebyggelse kan bli berørt av flom og skredfare. Fare for kvikkleireskred er viktig å vurdere spesielt ved fylling i strandsonen.

Vassdrag og kantsonen langs vassdraget med tilhørende naturmiljø må utredes under tema for naturverdier og biologisk mangfold ved planlagte tiltak.

NVEs innspill til oppstart av kommuneplanens arealdel

NVE vil her komme med innspill til hva vi mener bør være ivare tatt innenfor tema energi, skred og vassdrag før arealdelen sendes ut på høring.

Naturfare

NVE anmoder at naturfarer som flom, erosjon, skred i bratt terreng samt fare for kvikkleireskred må vurderes for alle utbyggingsområder der slike farer er aktuelle. Fareområder som identifiseres i ROS-analysen også for eksisterende avmerkes på arealplankartet som hensynssoner og tilknyttes bestemmelser jf. Pbl. § 4-3.

Plandokumentene må tydelig vise hvordan naturfare er vurdert og planbestemmelsene må ivareta at krav i samsvar med TEK 17 § 7-3 blir lagt til grunn ved utarbeidelse av reguleringsplaner samt behandling av enkelttiltak. Eventuelle sikringstiltak som vil sørge for sikkerheten skal være beskrevet før reguleringsplanen sendes på høring. Vær særlig oppmerksom på dette ved utbygging i LNF-områder, som ofte ikke er underlagt reguleringsplikt.

Dette vil innebære en sikkerhet og forutsigbarhet både for kommunen som planmyndighet og de senere brukerne av arealene.

Fare for skred og flom

Klimautviklingen vil for kysten kunne gi økt hyppighet av skredtyper som er knyttet til regnskyll/flom og snøfall. Ved utredning og kartlegging av skredfare er det derfor viktig at alle typer skred vurderes nøye.

[NVE Atlas](#) gir en oversikt over registrert skredhendelser på kart. Hendelseskartene, sammen med aktsomhetskart for snøskred og steinsprang, eksisterende faresonekart og der kommunen har annen

konkret og etterprøvd kunnskap om fare, bør benyttes til å vurdere skredfare for byggeområder. Aktsomhetskartene ivaretar også klimautviklingen for de fleste skredtyper.

Det antas også at det blir økt flomvannføring i kystområder. Vassdrag bør få tilstrekkelig rom for sin naturlige utvikling ved at bebyggelse holdes i god avstand fra dem. Dette vil samtidig sikre arealer som er verdifulle for vassdragsmiljø og friluftsliv. For å ivareta flom og skredfare langs vassdrag bør det klart fremgå at det er byggeforbud (alt. hensynssone) på minimum 20 -50 meter langs vassdragene.

Fare for kvikkleireskred

NVE anmoder kommunen å systematisk vurdere mulighet for områdeskred knyttet til alle nye utbyggingsområder som blir del av planen. Veileder 7/2014 Sikkerhet mot kvikkleireskred angir hvordan en kan foreta innledende vurderinger. Tilstrekkelig områdestabilitet må være dokumentert senest på siste plannivå. Dette må sikres gjennom bestemmelsene.

Hasvik har en del marine strandavsetninger, tynne hav- og fjordavsetninger samt myr som kan ligge over hav- og fjordavsetninger I områder med marine avsetninger, spesielt hav- og fjordavsetninger, er det på siste plannivå, grunn til å vurdere fare for kvikkleireskred nærmere jf. [NGUs løsmassekart](#). Kartleggingen av løsmasser er i dag kun på et overordnet nivå og ved tiltak under marin grense bør fare for kvikkleire derfor vurderes.

Kvikkleireskred utløses i hovedsak av menneskelig aktivitet som eks. utfylling i strandsonen. Plandokumentene må tydelig vise hvordan fare for kvikkleireskred blir tatt hensyn til. Eventuelle krav om nærmere undersøkelser under marin grense samt eventuelle avbøtende tiltak kan med fordel ivaretas i generelle bestemmelser til planen.

Vassdrag

Områder i og langs vassdrag er verdifulle for miljø og friluftsliv. Kantsoner langs vassdrag er blant de mest artsrike og bevaringsverdige med hensyn til landskapsøkologi og biologisk mangfold. Bekkelukkinger og omlegginger av vassdrag bør unngås. Alle vassdrag med årssikker vannføring bør merkes tydelig i plankartet. Det bør avsettes et avstand til vassdrag på 20-50 meter.

Tiltak i vassdrag

Tiltak i vassdrag som kan medføre nevneverdige ulemper for allmenne interesser må ha tillatelse (konsesjon) etter vannressursloven. Alle tiltak som medfører oppdemming og fraføring av vann fra vassdraget må normalt ha konsesjon. For mindre tiltak kan NVE avgjøre om et tiltak trenger konsesjon eller ikke. For utfylling i ev. omlegging av vassdrag og andre inngrep som ikke medfører fraføring av vann, kan NVE også avgjøre at reguleringsplan erstatter konsesjon.

Vassdrags- og energianlegg

Kraftlinjer

Hasvik kommune har et distribusjonsnett og NVE ber kommunen kontakte regional netteier og områdeskonsesjonær (Hammerfest energi), slik at det kan tas hensyn til ev. planlagte nye kraftledninger og oppgradering av eksisterende kraftledninger i området. Både eksisterende og framtidige kraftledninger bør vises i kartet.

NVE anbefaler at anlegg for energiforsyning og -overføring skal reguleres som teknisk infrastruktur etter Pbl § 11-7 nr.2.

Kraftproduksjonsanlegg

NVE legger til grunn at det i kommuneplanen ikke legges opp til en arealbruk som er i konflikt med eksisterende kraftproduksjonsanlegg, Breivikbotn. Eksisterende anlegg bør avsettes som byggeområder. Dette gjelder områder for vindkraftverk, vannkraftverk, dammer og rørgater i dagen. Reguleringsmagasiner bør markeres på kartet.

Veiledning fra NVE

Ved oppstart av planarbeidet anbefaler vi å bruke følgende veileder og verktøy:

- [NVEs karttjenester](#) viser informasjon om flom- og skredfare, vassdrag og energianlegg. Her er det også en nedlastningsløsning for mange temadata.
- [NVEs veileder 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging](#) beskriver hvordan interessene bør ivaretas i planen, slik at en unngår innsigelse.
- [NVEs retningslinje 2/2011 Flaum- og skredfare i arealplanar](#) beskriver hvilke flom- og skredprosesser som kan utgjøre fare, og hvordan disse farene bør utredes og innarbeides i planen.

Flere nyttige veiledere og verktøy finnes på [NVEs sider om arealplanlegging](#).

Med hilsen

Knut Aune Hoseth
regionsjef

Eva Forsgren
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Hasvik kommune
Fjellveien 6
9593 BREIVIKBOTN

ÁŠŠI/SAK
20/4575 - 2

MIN ČUJ./VÁR REF.
20/30126

DIN ČUJ./DERES REF.
2020/589-4

BEAIVI/DATO
18.11.2020

Uttalelse til planprogram for kommuneplanens areal- og kystsonerplan for Hasvik kommune

Vi viser til deres brev datert 23.10.2020 angående varsel om oppstart av arbeidet med kommuneplanens arealdel samt offentlig ettersyn av planprogrammet.

1. Sametingets rolle i planlegging

Et viktig hensyn som skal ivaretas i planleggingen etter plan- og bygningsloven er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv (jf. § 3-1). Denne bestemmelsen utfyller lovens formålsparagraf for plansystemet spesielt. Bestemmelsen er derfor også av betydning ved tolking av lovens øvrige bestemmelser.

Sametinget er i loven pålagt plikten å bistå i planleggingen når den berører saker av betydning for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv (jf. § 3-2). Sametingets plikt til å delta i planleggingen innebærer også en rett etter loven til å kunne reise innsigelse til arealplaner og å bringe regionale planer inn for departementet dersom saker av vesentlig betydning for samisk kultur eller næringsutøvelse ikke er tilstrekkelig ivaretatt (jf. §§ 5-4 og 8-4).

For at Sametinget skal kunne ivareta sine lovpålagte oppgaver på en forutsigbar måte overfor planmyndighetene har Sametinget utarbeidet en planveileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Planveilederen begrunner og konkretiserer hensyn som bør og må tas i planleggingen for å sikre det samiske naturgrunnlaget. Den ble vedtatt av Sametingets plenum i juni 2010 og vil være relevant i forbindelse med kommuneplanarbeid. Planveilederen kan lastes ned fra Sametingets hjemmeside www.samediggi.no.

Vi ber at Hasvik kommune tar Sametingets planveileder aktiv i bruk i arbeidet med kommuneplanens arealdel og tilføyer den også under kapittel om *Overordnede føringer* i planprogrammet.

2. Formålet med planrevisjonen og arealutfordringene

Den gjeldende kommuneplanen for Hasvik kommune er fra 2000 og dermed moden for revisjon. I denne revisjon skal det sees på fremtidig bruk av både land- og kystområdene i kommunen. I samfunnsdelen fra 2019 er det utarbeidet en arealstrategi, som legger føringer for arbeidet med arealdelen. I planarbeidet ønsker kommunen å se på boligutvikling, fritidsboliger, næringsutvikling både på land og sjø, samferdsel og infrastruktur samt natur, friluftsliv og miljø.

På dette stadiet av planarbeid har Sametinget ikke grunnlag til å komme med annet enn generelle innspill til de ulike plantema. Vi forbeholder retten til å komme med ytterligere innspill når planene blir konkretisert i kart og planbestemmelser.

2.1 Naturgrunnlaget for samisk næringsutøvelse - fjordfiske

Sametingets planveileder kapittel 6 omhandler hensyn kommunene bør ta for å sikre naturgrunnlaget for samisk næringsutøvelse og ressursbruk. Punktene 6.1 og 6.2 klargjør Sametingets forventninger til planlegging for å ivareta naturgrunnlaget for samisk kyst- og fjordfiske:

Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre arealene til tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder av vesentlig betydning for fiske i samiske kyst- og fjordområder

Kommuneplanens arealdel skal sikre at endret arealbruk i samiske kyst- og fjordområder ikke medfører irreversibel skade eller ødeleggelse av lokalt fiske av vesentlig betydning for befolkningen i et bestemt område.

Hasvik er omfattet av deltakerlovens §21, fjerde ledd om tilgang til fiske av torsk, hyse og sei. Sametinget forutsetter at etablering av akvakultur i disse tradisjonelle samiske kyst- og fjordområder, alene eller samlet med andre tiltak i området, ikke går ut over muligheten til å utøve samisk tradisjonell næring og kultur i området, jf. Art. 27 i den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter. Dette kan innbefatte at tiltaket hindrer muligheten til å utøve fjordfiske eller laksefiske, benytte tradisjonelle fiskeplasser eller merder, eller at tiltaket medfører at fisken forhindres i å nå gyteplasser eller lakseelver i området som blir berørt av tiltaket.

Vi ber at kommunen i konsekvensutredningen ser på hvordan arealene som avsettes til akvakultur samlet sett påvirker muligheten til å utøve kystnære fjordfiske i Hasvik kommune. Vi ber at denne vurderinger gjøres i tett samarbeid med berørte fiskere.

2.2 Naturgrunnlaget for samisk næringsutøvelse - reindrift

Sametinget mener det er viktig å se på reindriften som en ressurs i Hasvik kommune. Sametingets planveilereden kapittel 6 punkt 6.5 tydeliggjør Sametingets forventninger for sikring av naturgrunnlaget til samisk reindrift:

Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre arealer for reindriften. Dette gjelder blant annet nødvendige vår-, sommer-, høst- og vinterbeiter, herunder flyttleier, trekkveier, drivningsleier, slakte- og merkeplasser, og kalvings- luftings-, brunst- og paringsområder. Reindriften flyttleier må ikke stenges.

Vi registrerer at kommunen ønsker økt hyttebygging. Vi gjør kommunen oppmerksom på at dette vil kunne komme i konflikt med reindriften behov for beite og beitero.

Vi registrerer også at reindrift ikke er nevnt som et aktuelt tema for konsekvensutredning. Dette mener vi er et mangel i planprogrammet. Sametinget forutsetter at kommunen i konsekvensutredningen vurderer hvilke samla konsekvenser både eksisterende og planlagte tiltak kan ha for hver enkel av de berørte reinbeitedistrikter. Dette er også nedfelt i Lovkommentaren til plan- og bygningsloven som sier at «*der hvor reindriftsinteresser blir berørt, skal de samlede effektene av planer og tiltak innenfor det enkelte reinbeitedistrikt vurderes.*» Vi forventer at konsekvensutredningen bygger på et kunnskapsgrunnlag bestående av ulike forskningsresultater, forvaltningskunnskap og -databaser på lik linje med tradisjonell kunnskap fra berørte reindriftsutøvere.

Ved vurdering av planen vil Sametinget vektlegge dialogen kommunen har ført med berørte

reinbeitedistrikter i planprosessen. Vi forutsetter at kommunen innleder en dialog med reinbeitedistriktene i tidlig fase i planarbeidet og slik sikrer deres medvirkning i planarbeid.

2.3 Naturgrunnlag for samisk kultur- utmarksutøvelse

Utmarkshøsting er en viktig del av samisk kulturutøvelse. Sametingets planveileder punkt 6.4 har følgende forventninger for sikring av utmarksutøvelse ved planlegging:

Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikreviktige arealer for tradisjonell utmarksbruk. Dette gjelder blant annet områder for jakt, fiske, vedhugst, sanking av bær, urter og sennagress, samt uttak av virke for duodji somenkelt personer eller grupper av personer helt eller delvis har sitt livsgrunnlag knyttet til utnyttelsen av.

Sametinget ber at kommunen tilføyer et punkt om *samisk natur- og kulturgrunnlag* i temaene for konsekvensutredninger for å synliggjøre eventuelt viktige høstingsområder for bygdesamfunn i Hasvik kommune, jf. Forskrift om konsekvensutredninger, § 21. Vi gjør kommunen oppmerksom på at i kystområder kan også fiske for matauke og til husholdsbruk medregnes som viktig *samisk natur- og kulturgrunnlag*.

3. Samiske kulturminner

Registreringene av samiske kulturminner er fortsatt mangelfulle, noe som gjør at det i store områder ikke er gjort noen dokumentasjon av samiske kulturminner. Derfor utgjør de kjente kulturminnene sannsynligvis kun en liten brøkdel av den totale kulturminnebestanden. Vi anser potensialet for nye funn av hittil ukjente automatisk fredete samiske kulturminner i Hasvik kommune for stort.

Alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda ifølge LOV1978-06-09 nr 50: Lov om kulturminner (Kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, og ingen må heller sette i gang tiltak som er egnet til å skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredet kulturminne eller fremkalle fare for at dette kan skje uten at dette er godkjent av rette myndighet, (jf. Kulturminneloven §§ 3, 8 og 9).

I forbindelse med utarbeidelse av planer i henhold til Plan- og bygningsloven, vil Sametinget presisere at forholdet til kulturminner ikke blir endelig avklart ved en oppfyllelse av utredningsplikten i henhold til Forskrift om konsekvensutredning FOR-2017-06-21-854 jf. plan- og bygningsloven § 4-2 andre ledd. Forholdet til kulturminner i planlagte byggeområder kan avklares endelig på kommuneplannivå, men det er ikke noe krav i lovverket om dette. Det er derfor opp til kommunen om man ønsker dette.

Forholdet til kulturminner skal ved reguleringsplaner og offentlige og større private tiltak avklares ved at undersøkelsesplikten etter Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 9 oppfylles. I områder hvor forholdet til kulturminner og kulturmiljø ikke blir endelig avklart på kommuneplannivå eller hvor det ikke stilles krav til reguleringsplan må det derfor utarbeides tydelige retningslinjer som sørger for at det innhentes uttalelse fra kulturminnemyndighetene før tiltak i disse områdene blir gjennomført, jf. kulturminneloven § 8 første ledd (mindre private tiltak) og kulturminneloven § 9 (offentlige og større private tiltak) Dette gjelder både utbyggingsområder og LNFR-områder.

4. Medvirkning

I følge Plan- og bygningsloven § 5-1 andre ledd, påligger det kommunen å "sikre medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging". Også Sametingets planveileder, kapittel 4. i bokstav e) understreker at de som legger frem planer bør "iverksette aktive tiltak for å sikre reel

medvirkning der siktemålet er å oppnå informert samtykke fra direkte berørte samiske interesser og lokalsamfunn, herunder samiske barn".

Sametinget ser medvirkning fra samiske interesser som viktig og verdifullt i planarbeid. Samiske interesser og lokalsamfunn vil kunne være reinbeitedistrikt eller siida, bygdelag, utmarkslag, laksefiskelag, sauebeitelag, forening og andre interesseorganisasjoner. Samiske kultursentre, museer og lignende i kommune eller region kan ha foretatt dokumentasjonsarbeid av tradisjonell kunnskap som vil kunne være relevant i denne sammenheng. Medvirkning og samarbeid fra slike institusjoner vil derfor kunne være nyttig.

Sametinget anmoder kommunen om å få fram tradisjonell samisk kunnskap gjennom planprosessen og å tillegge denne kunnskapen like stor vekt som den forskningsbaserte kunnskapen i det videre arbeidet.

Dearvvuođaguin/Med hilsen

Sten Olav Heahttä
fágajođiheadji/fagleder

Elina Hakala
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Hasvik kommune	Fjellveien 6	9593	BREIVIKBOTN
----------------	--------------	------	-------------

Kopijja / Kopi til:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Statens hus	9815	VADSØ
Troms og Finnmark fylkeskommune	Postboks 701	9815	VADSØ

Statens vegvesen

HASVIK KOMMUNE
Postboks 43
9593 BREIVIKBOTN

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Toril Iversen / 48014627

Vår referanse:
20/200073-2

Deres referanse:

Vår dato:
15.12.2020

Svar på varsel om oppstart og forslag til planprogram for kommuneplanens areal- og kystzoneplan Hasvik kommune

Vi viser til deres oversendelse av varsel om oppstart og forslag til planprogram, datert 23.10.20.

Vår rolle

Statens vegvesen har ansvar for å sørge for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss som forvalter av riksveg på vegne av staten og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport.

Når det gjelder sektoransvaret har Statens vegvesen et særlig ansvar for å påse at trafiksikkerhet, klima og miljø og helhetlig bypolitikk blir ivaretatt i planleggingen. Sektoransvaret er uavhengig av hvem som er vegeier.

Vårt innspill

I Hasvik kommune sitt planprogram framgår det hvilke temaer som skal drøftes og utredes i arbeidet med kommuneplanens areal- og kystzoneplan. Vi ber om at trafiksikkerhet drøftes som et aspekt ved flere av disse temaene. Hvor kommunen ønsker å tilrettelegge for boliger, må ses i sammenheng med trygg skoleveg og mulighet for å kunne gå eller sykle til handel- og tjenestetilbud. Fritidsboliger må ha trygg adkomst og mulighet for parkering. Ved næringsutvikling må det legges til rette for effektiv og trafiksikker transport, spesielt for sjømat med tunge kjøretøyer.

Kommunen har en målsetting om at aktivitetene skal skje innenfor naturens bæreevne. Det å kunne gå og sykle i tettstedene vil bidra til mindre bruk av bil som transportmiddel og

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Båtsfjordveien 18
9800 VADSØ

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

dermed mindre utslipp av klimagasser. Tilrettelegging for gående og syklende er derfor et godt miljøtiltak.

For øvrig viser vi til vårt innspill til kommunens planstrategi.

Vi viser til Troms og Finnmark fylkeskommune sin uttalelse når det gjelder fylkesvegene i kommunen.

Transportforvaltning Troms og Finnmark
Med hilsen

Oddbjørg Mikkelsen
seksjonsleder

Toril Iversen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi
FYLKESMANNEN I TROMS OG FINNMARK, Postboks 8112 DEP, 0032 OSLO
TROMS OG FINNMARK FYLKESKOMMUNE, Postboks 701, 9815 VADSØ

HASVIK KOMMUNE

9593 BREIVIKBOTN

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
2020/589	20/25154-3	Christina Solhaug Joakimsen	14.12.2020

Innspill til varsel om oppstart og forslag til planprogram - kommuneplanens areal- og kystsoneplan 2020-2032 - Hasvik kommune

Troms og Finnmark fylkeskommune skal som regional planmyndighet veilede og bistå kommunene i deres planleggingsoppgaver. Ved utarbeidelse av kommuneplaner og reguleringsplaner skal fylkeskommunen ivareta interesser som berører kulturminne-, kulturmiljø- og landskapshensyn, friluftsliv, samordnet bolig- areal- og transportplanlegging, kjøpesenter, regional plan eller planstrategi, barn og unges interesser, universell utforming, fylkesveger, havbruksinteresser og akvakultur. Etter folkehelsesloven har fylkeskommunen også et ansvar for å ivareta folkehelse i planleggingen og samfunnsutviklingen. FNs bærekraftsmål og klimaloven legges til grunn for fylkeskommunens vurdering av plansaker.

Troms og Finnmark Fylkeskommune viser til deres oversendelse, mottatt 23.10.2020, med frist 14.12.2020. Seksjon for areal- og samfunnsplanlegging har samordnet uttalelsen fra Troms og Finnmark fylkeskommune på vegne av våre ulike fagområder.

Hasvik har en kommuneplanens arealdel vedtatt i år 2000. Kommunens egen erfaring med planen er at den fungerer bra, men må revideres for å heves til dagens standard og forventninger bl.a. til akvakultur og sjøarealer.

Statlige og regionale føringer

Nasjonale forventninger og FNs bærekraftsmål er beskrevet og listet opp i planprogrammet. Kommunen skriver selv at det er et særlig fokus på at bærekraftsmålene skal legges til grunn i planleggingen, men vi savner en gjennomgang av hvordan dette ønskes gjennomført og forankret i arbeidet med arealdelen.

Nye veiledere

Det har i det siste året kommet ut flere nye og oppdaterte veiledere som er til god hjelp ved utarbeiding av arealdelen:

- Lovkommentar til plandelen av pbl. (juni 2020)
- Barn og unge i plan og byggesak (januar 2020 – oppdatert også okt. 2020)
- Konsekvensutredning for planer etter plan- og bygningsloven (februar 2020)
- Planlegging i sjøområdene, (mai 2020)
- Planlegging for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse i LNFR-områder (mai 2020)
- Veileder for strandsonen i 3D (nov. 2020)

Postadresse

Fylkeshuset, pb 701, 9800 Vadsø

E-post

postmottak@tffk.no

Besøksadresse

Besøksadresse

Tffk.no

Telefon

77 75 50 00

Org.nr

922420866

Kobling mellom kommuneplanens samfunnsdel og arealdel

Kommunen har en fersk kommuneplanens samfunnsdel fra november 2019, og således et godt utgangspunkt for videre arbeid med arealdelen og forankring av utviklingspotensial. Samfunnsdelen inneholder også en arealstrategi som skal forbinde samfunnsdelen og arealdelen. Vi ønsker derimot å påpeke noen svakheter i arealstrategien og motsetninger som fremkommer gjennom planprogrammet.

Arealstrategien sier lite om ønsker for boligutbygging; hvilke tettsteder som ønskes prioritert, grad av spredt bolig i LNFR, o.l. Samtidig er det angitt at hyttetomter skal tilrettelegges i allerede etablerte hyttefelt – mens det i planprogrammet oppgis at kommunen ønsker å legge til rette for nye hytteområder. Tema samferdsel og infrastruktur er i planprogrammet lite konkret, det angis bare hva man ønsker ikke hvordan man søker å oppnå det.

Fylkeskommunen anbefaler at kommunen lager en oversikt over arealreserver og tilgjengelig kapasitet på særlig boliger og fritidsboliger i eksisterende planer – både for kommunen som helhet, men også for tettsteder og bygder. Med andre ord å kartlegge reelle behov. Dette vil kunne bidra til å legitimere de valg kommunen ønsker å ta mtp. prioritering av utbyggingsmønstre.

Vi savner forøvrig informasjon om hvordan kommunen vil vektlegge arealstrategien i vurderingen av arealbruken, både med tanke på alternative strategier for kommunens fremtidige arealbruk og hvordan eventuelle konkrete utbyggingsforslag skal behandles.

Planprogrammet

Hensikten med planprogrammet, er ifølge kommunen å få på plass nye planer for tettstedene med fokus på boligbygging og næringsutvikling, samt avsette områder til hyttefelt, friluftsområder, industriområder og annet i arealene utenfor tettstedene. Kommunen ønsker å styrke infrastrukturen både på sjø og land. Samferdsel og infrastruktur skal drøftes og utredet.

Plan og bygningsloven (heretter pbl.) gir klare føringer for hva et planprogram skal inneholde, jf. § 4-1. Planprogrammet skal «gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger». Basert på dette har vi noen merknader til medvirkning, utredningsbehov, fremdrift og organisering.

Medvirkning

Medvirkning er et prinsipp etter både pbl. og folkehelseloven. Medvirkningsprosesser kan også være en metode for innhenting av lokalkunnskap om bruken av områder, bedre tilrettelegging, mangler/eller dårlig tilrettelagt som aktivitetsområder, tilgang til fysisk aktivitet og møteplasser, trafiksikkerhet, støy/forurensning fra industri- og næringsområder, mm.

Fylkeskommunen anbefaler at kommunen beskriver hvordan grupper med særskilt behov involveres i medvirkningsprosessene.

Barn og unges interesser

PBL § 5-1 sier at enhver som fremmer planforslag skal legge til rette for medvirkning, og at kommuner har et særskilt ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging – herunder barn og unge.

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planlegging (1995) angir i kapittel 4 krav til den kommunale planleggingsprosessen. Her står det at kommunen skal «organisere planprosessen slik at synspunkter som gjelder barn som berørt part kommer fram og at ulike grupper barn og unge selv gis anledning til å delta».

KMDs veileder om barn og unges i plan og byggesak skriver under pkt 3.2.7 medvirkning s. 17 at «*alle som utarbeider et planforslag har plikt til å legge til rette for aktiv medvirkning fra barn og unge. Medvirkning bør settes i gang tidlig i planprosessen. Kommuner har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra barn og unge. Kommunen skal presentere planforslaget slik at det blir forståelig for barn og unge.*»

Vi vil også påpeke at barn og unge, ungdomspanel, barne- og ungdommens kommunestyre eller ungdomsråd er høringsinstanser når planforslag legges ut til offentlig ettersyn jf. pbl. § 5-2. Det er de eksisterende ungdomsrådene eller annet medvirkningsorgan også. Barn og unge skal gis anledning til å uttale seg og komme med innspill til planforslaget dersom de ønsker det. Etter ny kommunelov som tredde i kraft i 2019 skal alle kommuner ha ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Samferdsel

Troms og Finnmark fylkeskommune overtok forvalteransvaret for fylkesvegene 01.01.2020. Fylkeskommunen har ansvaret for fylkesvegnettet og kollektivtilbudet til sjøs og land, samt trafiksikkerheten på våre veger. Vi skal bidra til at nasjonal og regional politikk følges opp i den kommunale planlegginga. Fylkeskommunen ønsker å medvirke i planprosessen for å sikre at vesentlige samfunnsinteresser ivaretas, og forutsetter at kommunen legger til rette for slik medvirkning.

Utredningsbehov

Planprogrammet skal gjøre rede for behov for konsekvensutredning. I tillegg er det i forskrift om konsekvensutredninger §13 angitt at for kommuneplanens arealdel skal forslaget til planprogram skille mellom krav til utredning av enkeltområder og krav til utredning av planens som helhet. Videre skal planprogrammet alltid angi hvordan eksisterende kunnskap skal benyttes i konsekvensutredningen, hvilke kilder kunnskapen er basert på og kvaliteten på datagrunnlaget må vurderes. Denne informasjonen tydeliggjøre hvilke premisser som skal være styrende for planarbeidet. Når dette ikke fremgår av planprogrammet er det vanskelig for oss som bl.a. vegeier å uttale oss og komme med innspill til planprogrammet. Vi kan ikke se at dette er kommentert eller vurdert i planprogrammet og kommunen bør tydeliggjøre hvilke behov de har for utredninger.

Folkehelse

Fylkeskommunen anbefaler kommunen til å oppdatere dokumentet oversikt over folkehelse. Alternativet er at kommunen gjør en helsekonsekvensvurdering (HKU) for å sikre at folkehelseperspektivet i arealplanleggingen blir ivaretatt. HKU er et nyttig verktøy for å belyse konsekvenser for befolkningens helse i en arealplanprosess. Målet er å få et bedre kunnskapsgrunnlag før man tar beslutninger i en planprosess. En slik utredning bør framkomme i planprogrammet.
<https://www.helsedirektoratet.no/tema/folkehelsearbeid-i-kommunen/helsekonsekvensutredning>

Samferdsel

Transportbehov er et aktuelt tema for konsekvensutredning. Her vil det være naturlig å komme inn på tilgjengelighet til uteområder, gang- og sykkelveinett, adkomstløsninger, forventet trafikkmengde og trafiksikkerhet. Det vil også være naturlig å nevne om Trafikkplanen for 2005-2008 skal revideres. Avhengig av utbyggingsområde og om fylkesvegnettet berøres så kan samferdsel og trafiksikkerhet være et aktuelt tema. Når ovenstående ikke tydeliggjøres er det vanskelig for oss som vegeier å uttale å uttale oss til planprogrammet.

Kulturminnevern

Det er positivt at kulturminner og kulturmiljø inngår i konsekvensutredningen. Denne bør få fram hvordan planlagte utbyggings- og næringsarealer kan påvirke kulturminner og kulturmiljøer som finnes i kommunen. Vi vil minne om at tiltak som ikke kommer i direkte fysisk berøring med kulturminner og

kulturmiljøer likevel kan ha en påvirkningskraft på disse, for eksempel ved at det visuelle inntrykket i kulturlandskapet endres. Man må derfor være oppmerksom på at tiltak i sjø også kan få konsekvenser for kulturminner som ligger inne på land.

Det foreligger ikke noen kulturminneplan for Hasvik kommune, og vi kjenner ikke til at det arbeides med en slik plan. Det er derfor viktig at det finnes en god oversikt over kommunes viktige kulturminner før det konsekvensutredes for disse. I Riksantikvarens offisielle database for kulturminner, askeladden.ra.no, finnes mange av kulturminne i Hasvik kommune registrert. Det dreier seg både om automatisk freda, vedtaksfreda, listeførte, og ikke-freda kulturminner. I SEFRAK-registeret kan man finne bygninger som er bygget før 1945, og som har en kulturminneverdi i kraft av at Finnmark har få gjenstående bygninger som er eldre enn 2. verdenskrig.

Askeladden.ra.no og SEFRAK-registeret gir imidlertid ikke en fullstendig oversikt over alle kommunens kulturminner. Mange automatisk freda kulturminner har ikke blitt oppdaget ennå, og er følgelig ikke registrert. På samme måte kan nyere tids kulturminner, som foreløpig ikke har noe formelt vern gjennom fredning eller plan- og bygningsloven, likevel ha stor kulturhistorisk verdi uten at det har blitt registrert noe sted. Det vil derfor ofte være nødvendig med kulturminneregistreringer, både med sikte på å lokalisere forhistoriske - og nyere tids kulturminner, før man har en god oversikt over hvilke kulturminner som finnes i et område.

Vurdering av alternativer

Planprogrammet skal også beskrive hvilke alternativer som vil bli vurdert. *Alternativer* i denne sammenheng kan både være alternative løsninger for overordnet utbyggingsmønster og alternativer til konkrete utbyggingsforslag/enkeltområder.

Mer om vurdering av alternativer for langsiktig arealbruk i kommunen på overordna basis, samt konkret om alternativer for enkeltområder kan lese fra side 12 i veileder til konsekvensutredninger i kommuneplanens arealdel, t-1493.

Fremdrift og organisering av arbeidet

Vi kan ikke se at planprogrammet har konkretisert planprosessen og organisering av arbeidet, og det mangler informasjon om frister og hvem som skal delta i arbeidet.

Planprogrammet oppgir at det skal opprettes en prosjektgruppe som står ansvarlig for gjennomføring, medvirkning og faglige vurderinger av planen. Og at referansegrupper innenfor ulike tema skal opprettes ved behov. Pbl. § 4-1 er derimot klar på at planprogrammet skal gjøre rede for nettopp dette, og at oversikt over deltakere, prosjektgruppe og referansegrupper skal være på plass/foreslås i denne oppstartsfasen. Hvordan politikere skal involveres utover deres ansvar som styringsgruppe og vedtaksmyndighet bør også fremkomme. Kommuneplanen skal være et politisk dokument, og politisk deltakelse, medvirkning og forankring vil være viktig.

Vi savner også et godt forankret opplegg for medvirkning. Vi ønsker derfor at kommunen konkretiserer møter som ønskes avholdt, hvilke tema som skal diskuteres og hvem som skal/bør delta fra administrasjon, politisk nivå og berørte interessegrupper/-personer. Dette gjelder alt fra næring, bolig/fritidsbolig, friluftsliv, idrett, m.m.

Kraftutbygging

Planlagte elektriske anlegg har til nå sjelden vært en del av de kommunale planer. Det er et stort behov for at slike tiltak, i større grad enn hva tilfellet er i dag, blir vurdert i planprosessene. Vi anbefaler derfor at kommunen underretter og samarbeider med aktuelle energiselskaper når den igangsetter arbeidet med utforming av arealplaner, og særlig arealdelen til kommuneplanen.

Folkehelse

Helse skapes der mennesker bor og lever sine liv (WHO 1987). Ifølge folkehelseloven § 4 skal kommunen fremme gode sosiale og miljømessige forhold, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte mot uheldige helseforhold. Å fremme helse og motvirke sosiale helseforskjeller er hjemlet som en oppgave og et hensyn som skal ivaretas i planlegging etter plan- og bygningsloven, jf. pbl. § 3-1 f. Ifølge folkehelseloven § 6 skal kommunen knytte folkehelsearbeidet til arbeidet med kommunal planstrategi og til kommuneplaner etter kap. 11. i pbl. Folkehelseloven er å forstå som en sektorlov som understøtter og presiserer hvordan folkehelsehensyn skal ivaretas i planarbeid.

Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplaner fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet med utgangspunkt i oversikten etter folkehelseloven § 5. Kunnskapsgrunnlaget skal identifisere de viktigste utfordringene for folkehelsen i kommunen. Arealplanlegging skal bidra til utvikling av nærmiljøet som fremmer trivsel og god livskvalitet, kunnskap om hva som bidrar til gode steder for mennesker er derfor viktig i arealplanleggingen. Fylkeskommunen savner en drøfting av folkehelseutfordringer som kan knyttes til arealplanlegging.

Hasvik kommune har i kommuneplanens samfunnsdel under satsingsområder gjort følgende prioriteringer; *Leve-* Livskvalitet og trivsel, *Skape-* næringsutvikling og nyskaping, *Fremtid* – En bærekraftig og attraktiv bokommune. Mange av stikkordene kan med fordel beskrives i planprogrammet og gjenspeiles i arealplanlegging. Dette gjelder begreper som trygghet, god oppvekst, allsidige aktiviteter, møteplasser, helsefremming (flere aktive leveår), boligbygging, klima- og miljø og næringsutvikling.

Gjennomgang og eventuell oppheving av reguleringsplaner

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning angir i at det i planprogrammet til kommuneplanens arealdel skal «gjøres en vurdering av om hensynet til et endret klima innebærer behov for oppheving eller revisjon av gjeldende reguleringsplaner». Vi kan ikke se at dette har blitt gjort.

Rettsvirkningen av kommuneplanvedtak innebærer ikke at eldre reguleringsplaner oppheves, men at rettsvirkningen av de settes til side i tilfelle motstrid. Hvis kommunen ønsker å oppheve eldre reguleringsplaner, må det klart komme frem når arealdelen til kommuneplanen vedtas. Videre prosess for oppheving av planene må da følge kapittel 12 i plan- og bygningsloven.

En annen måte å oppheve reguleringsplanene på er å gjøre det som en del av prosessen med kommuneplanens arealdel. Hvilke reguleringsplaner kommunen vurderer å oppheve bør gå frem av dokumentene så tidlig som mulig og senest ved høring av forslag til kommuneplanens arealdel. Selve opphevelsen av reguleringsplanene kan gjøres ved å ha et eget punkt under vedtaket av kommuneplanens arealdel hvor det går frem at følgende reguleringsplaner oppheves med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-14.

Regionalt planforum

Troms fylkeskommune arrangerer månedlig regionalt planforum der kommuner som ønsker det kan legge fram planer for drøfting med sektormyndighetene. Dette kan være en nyttig arena for større planer som berører flere interesser. Mer informasjon om møtekalender, påmelding og rutiner kan lese på www.tffk.no/tjenester/plan-og-horinger/regionalt-planforum/.

Erfaringsmessig er det i arbeidet med kommuneplanens arealdel nyttig med en runde i planforum ved oppstart, og deretter når hensynssoner og nye arealformål begynner å legges inn i et planutkast. Da vil ulike konflikter komme til syne – og man kan gjøre avklaringer og drøfte avveininger av interesser i god tid før offentlig høring. Dette gir god mulighet for å unngå mulige innsigelser i høringsfasen.

SOSI

Ved høring av planforslag ber vi om at SOSI-fil og PDF inkl. tegnforklaring av plankartet sendes Kartverket på e-post; planTRF@kartverket.no. Kartverket utfører en teknisk kontroll av planen og melder ev. rettingsbehov tilbake til kommunen. Kontrollen bør skje før høring, slik at eventuelle feil og mangler er rettet opp før plankartet sendes ut.

Avslutning

Vi ønsker lykke til med planarbeidet. Ta gjerne kontakt ved behov for avklaringer, råd og veiledning underveis.

Kontaktpersoner for videre oppfølging til utvalgte fagområder:

Plan	Christina Solhaug Joakimsen	christina.joakimsen@tffk.no
Folkehelse	Britt Hjørdis Somby	britt.hjordis.somby@tffk.no
Kulturminnevern	Yassin Nyang Karoliussen	yassin.karoliussen@tffk.no
Samferdsel	Elisabeth Jomisko	elisabeth.jomisko@tffk.no

Med hilsen

Charles Petterson
Ass. avd.leder for plan, folkehelse og kulturarv

Christina Solhaug Joakimsen
Arealplanlegger

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Mottakere:
HASVIK KOMMUNE

Kopi til:
FYLKESMANNEN I TROMS OG FINNMARK
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Sametinget
STATENS VEGVESEN

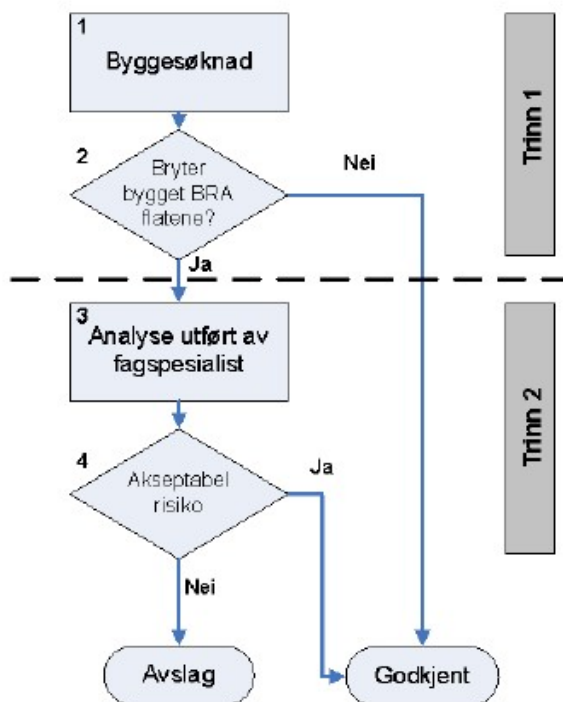
Normal saksgang i forhold til utsjekk mot byggerestriksjonsflatene rundt flynavigasjonsanleggene i byggerestriksjonskart (BRA-kart) fra Avinor, tegning ENHK-P-09, jf. § 6 i Forskrift om kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste (BSL G 6-1) av 27.06.2011.

Innenfor områder avgrenset av høyderestriksjoner rundt flynavigasjonsanlegg (NAV-anlegg), gjelder de høyderestriksjoner som er angitt med røde streksymbol på BRA-kartet for Hasvik lufthavn, tegning ENHK-P-09. Disse høyderestriksjonene skal sikre NAV-anleggene nødvendig funksjonsdyktighet. Avgrensningen av områder underlagt aktuelle høyderestriksjoner for hvert enkelt NAV-anlegg, avmerkes som hensynssone på areal- og kystsoneplan.

Saksbehandling ved byggesøknad innenfor byggerestriksjonsflatene (BRA-flatene) til flynavigasjonsanleggene, er som følger:

- Kommunen skal i første omgang kun kontrollere at BRA-flatene ikke brytes. Dette sikrer at det ikke blir unødvendig mye saksbehandling i forbindelse med den første vurderingen.
- Dersom bygget eller konstruksjonen ikke bryter BRA-flatene danner dette et grunnlag for at bygget kan tillates oppført med hensyn til kravene som gjelder NAV-anlegg for lufthavnen.
- Dersom bygget eller konstruksjonen bryter BRA-flatene skal en fagspesialist foreta en radioteknisk analyse av forholdet. Saken sendes inn til Avinor Flysikring AS, Postboks 150, 2061 Gardermoen eller post@avinor.no, for gjennomgang av fagspesialist. Tiltakshaver må dekke kostnadene ved den radiotekniske analysen.
- Dersom analysen viser at den radiotekniske virkningen er under en, på forhånd klart definert akseptabel grense, er dette et grunnlag for at bygget kan tillates oppført med hensyn til kravene som gjelder NAV-anlegg for lufthavnen.
- Dersom analysen viser at den radiotekniske virkningen overskrider den akseptable grensen, kan bygget ikke anbefales oppført i den foreslåtte posisjonen.
- Avslaget skal begrunnes av Avinor Flysikring AS, og det bør medfølge et forslag til endringer som vil kunne bringe virkningen under de akseptable grenser.

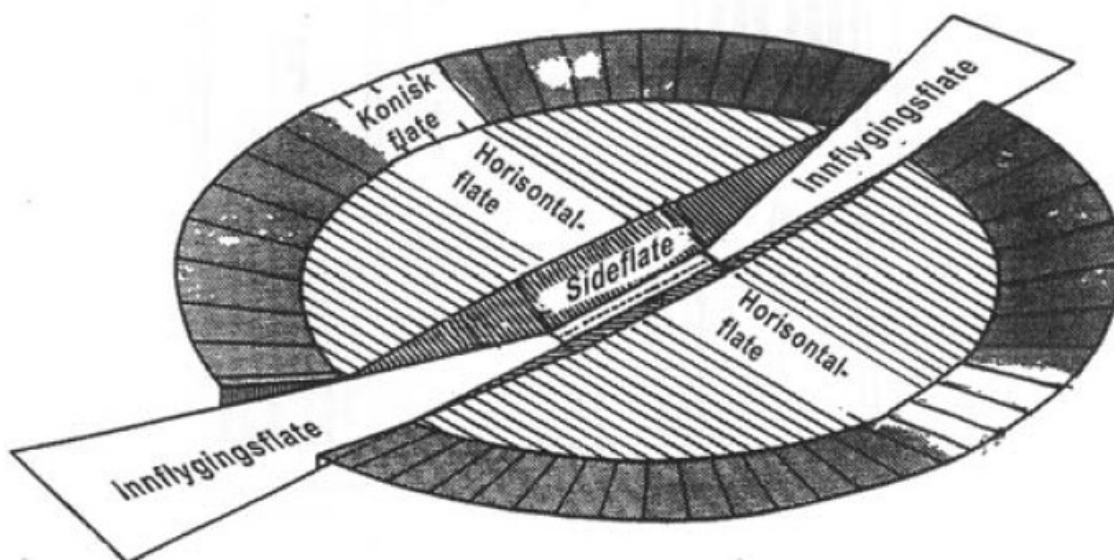
Nedenfor vises flytskjema ved byggesøknad for tiltak innenfor BRA-flatene til flynavigasjonsanleggene:

Normal saksgang i forhold til utsjekk mot hinderflatene rundt rullebanen i restriksjonsplanen fra Avinor, tegning ENHK-P-08, jf. EASA-krav CS ADR-DSN.H (obstacle limitation surfaces) og CS ADR-DSN.J.475 gjeldende fra 08.12.2017.

Lov om luftfart stiller som krav at det for drift av flyplasser skal foreligge en konsesjon og et utformingssertifikat. Som en del av sertifiseringsvilkårene forutsettes det at det utarbeides en restriksjonsplan med fastsettelse av hinderflater i medhold av EASA-krav CS ADR-DSN.H (obstacle limitation surfaces) og CS ADR-DSN.J.475. Fastsatte hinderflater skal være et redskap for å definere hvilke objekter på og rundt flyplassen som er å anse som hinder. Hinderflatene består blant annet av utflygingsflater, innflygingsflater, indre innflygingsflater, horisontalflate, sideflater, indre sideflater og konisk flate.

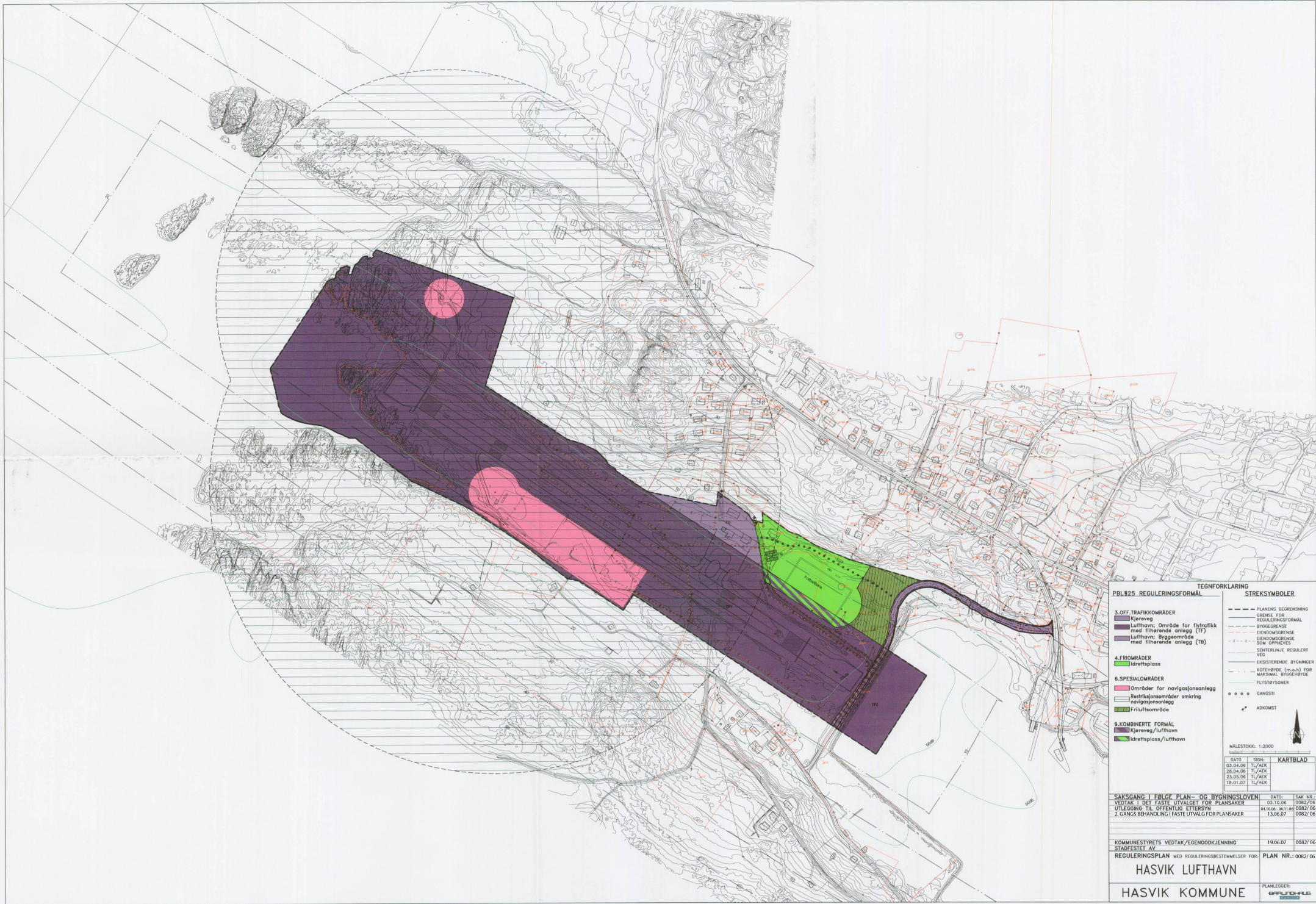
Nedenfor følger en prinsippskisse som viser de ulike hinderflatene rundt rullebanen:

Innenfor områder avgrenset av høyderestriksjoner/hinderflater rundt rullebanen i medhold av EASA-krav CS ADR-DSN.H (obstacle limitation surfaces) og CS ADR-DSN.J.475, gjelder de høyderestriksjoner som er angitt med sorte streksymbol på restriksjonsplanen for Hasvik lufthavn, tegning ENHK-P-08. Disse høyderestriksjonene skal sikre hinderfrihet under inn- og utflygning. Avgrensningen av områder underlagt de aktuelle høyderestriksjonene, avmerkes som hensynssone på areal- og kystzoneplanen. Det er byggeforbud for tiltak som penetrerer/skjærer gjennom hinderflatene som er definert i overnevnte restriksjonsplan.

Kommunen skal først kontrollere om et omsøkt tiltak er under eller over hinderflatene rundt rullebanen. Dersom tiltaket penetrerer/skjærer gjennom hinderflatene i restriksjonsplanen, er dette i strid med høyderestriksjonene etter EASA-regelverket, jf. CS ADR-DSN.J (obstacle limitation requirements), og derved underlagt følgende saksbehandling:

- En søknad om dispensasjon fra hinderflatene i restriksjonsplanen for lufthavnen må rettes til Avinor, Postboks 150, 2061 Gardermoen eller post@avinor.no.
- Avinor vil vurdere om Avinor skal søke Luftfartstilsynet om godkjenning av tiltaket relatert til lufthavnens utformingssertifikat.
- Luftfartstilsynet foretar endelig behandling av søknaden. Tiltakshaver må dekke Luftfartstilsynets saksbehandlingsgebyr.
- Avinor kan i forbindelse med saksbehandlingen av dispensasjonssøknaden forlange at tiltakshaver bekoster en risikoanalyse for tiltaket, utført av firma som har nødvendig kompetanse på området.

PBL825. REGULERINGSMÅL

3. OFF. TRAFIKKOMRÅDER

- Kjøreveg
- Lufthavn; Område for flytrafikk med tilhørende anlegg (TF)
- Lufthavn; Byggeområde med tilhørende anlegg (TB)

4. FRIDOMRÅDER

- Idrettsplass

6. SPESIALOMRÅDER

- Områder for navigasjonsanlegg
- Restriksjonsområde omkring navigasjonsanlegg
- Friluftsområde

9. KOMBINERTE FORMÅL

- Kjøreveg/lufthavn
- Idrettsplass/lufthavn

TEGNFORKLARING

STREKSYSMBOLER

- PLANENS REGULERINGSGRENSE FOR REGULERINGSMÅL
- BYGDEGRENSE
- EIENDOMSGRENSE
- EIENDOMSGRENSE SOM OPPHEVES
- SENTERLINJE REGULERT VED
- EKSISTERENDE BYGNINGER
- KOTEHØYDE (m.o.h.) FOR MAXIMAL BYGDEHØYDE
- FLYSTYBESONER
- GANGSTI
- ADKOMST

MALESTORIK: 1:2000

DATE	SIGN.	KARTBLAD
03.04.06	TL/AEK	
26.04.06	TL/AEK	
23.05.06	TL/AEK	
18.07.07	TL/AEK	

SAKSGANG I FØLGE PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

VEDTAK I DET FASTE UTVALGET FOR PLANSAKER	DATE	SAK NR.
03.10.06	0082/06	
04.10.06	0082/06	
13.06.07	0082/06	

KOMMUNESTYRETS VEDTAK/EGENDOMKJENNING: 19.06.07 0082/06

STADFESTET AV: PLAN NR.: 0082/06

HASVIK LUFTHAVN

HASVIK KOMMUNE

PLANLEGER:

Hasvik kommune
Att:
Fjellveien 6
9593 BREIVIKBOTN

Hasvik kommune - høringsuttalelse - Oppstartsvarsel og forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel

Fiskeridirektoratet region Nord viser til brev av 23.10.2020 om det ovennevnte.

Vi uttaler oss på bakgrunn av at vi er forvaltningsmyndighet for fiskeri og akvakultur, samt at vi har et særskilt ansvar for marine ressurser og marint miljø.

Det er svært positivt at Hasvik kommune nå reviderer arealplan for sjøområdene i kommunen. Gjeldende plan er fra 2000. Den teknologiske utviklinga i akvakulturnæringa innebærer endrede arealbehov. Videre utvikling i akvakulturnæringa gjennom dispensasjoner bidrar til unødvendig høyt konfliktnivå og fremmer ikke sameksistens mellom sjømatnæringene. Vi oppfatter at revisjonen i stor grad skjer på bakgrunn av de endrede arealbehovene.

Vi har nå i større grad enn tidligere kartfestet kunnskap om fiskeriaktiviteten i og utenfor kommunens sjøarealer. Det er også gjort registreringer av marint biologisk mangfold i kommunen siden siste planprosess. Det er dessuten planer for et stort marint verneområde som omfatter sjøarealene i Hasvik. Kommuneplanens arealdel blir viktig for å ivareta og prioritere mellom ulike interesser i sjøarealene, for på best mulige måte å kunne ruste Hasvik kommune for framtida.

Vi har følgende generelle råd og anbefalinger for det som gjelder planlegging i sjø:

- Områder med registrert fiskeriaktivitet bør få fiske i kombinasjon med andre formål eller alene. Viktige fiskeområder bør være enbruksområder for fiske. Eventuelt kan de kombineres med andre formål utenom akvakultur.
- Det er ønskelig at områder med låssettingsplasser avsettes til enbruk fiskeområder. Låssetting av fisk ekskluderer bruk av arealet for andre.

- Det er viktig at kjente registreringer av marint biologisk mangfold blir ivaretatt.
- Gyteområder er ofte de viktigste fiskeområdene og vi ber om at det unngås å legge akvakulturområder i gytefelt for torsk. Gytefelt kan avsettes som enbruk fiskeområder eller som flerbruksområder uten akvakultur. Gyteområder/ -felt kan også registreres som hensynssoner. Det er viktig å være klar over at det ikke er lov å sette bestemmelser til hensynssoner i kommuneplanens arealdel, kun retningslinjer. Hensynssoner kan overlape andre arealformål.
- HI har gjort en verdivurdering av gytefeltene de har kartlagt. De gytefeltene som er klassifisert som regionalt og nasjonalt viktige bør avsettes til fiskeri.
- Områder for akvakultur bør ikke legges i nasjonalt og regionalt viktige fiskefelt.
- Det må tas spesielt hensyn til rekefelt, da akvakulturinstallasjoner inklusiv forankringer i rekefelt er ekskluderende for rekefiske.
- Områder som egner seg for akvakultur kan avsettes til akvakulturformål. Det er viktig at det avsettes tilstrekkelig areal for akvakultur. Dersom akvakulturområdene er for små kan det føre til flere dispensasjonssøknader.
- Kommunen må også vurdere behov og muligheter for utvidelse av eksisterende A-områder.
- Vi anbefaler at det avsettes areal for akvakultur som enbruksområder. Dette vil gi forutsigbarhet for næringen, på samme måte som enbruks fiskeområder gir forutsigbarhet for fiskeriinteressene.
- Kommunen må vurdere om arealer til fortøyninger for akvakulturinstallasjoner skal inngå i områder for akvakultur, eller om områdene skal deles opp i akvakultur overflate og akvakultur vannsøyle. Dette kan det settes bestemmelser til.
- I retningslinjene for akvakulturområder i planen bør behovet for avbøtende tiltak ovenfor lokale fiskeriinteresser framkomme. Avbøtende tiltak kan typisk være justeringer av anleggenes utforming og plassering innenfor området, med hensyn både til anlegg i overflaten og ankerplasseringer.
- Vi ser at det er ønske fra mange aktører om å dumpe overskuddsmasser fra tiltak (for eksempel mudring, veibygging, sprengning etc.) i sjø. Dersom dette skal foregå er det ønskelig at man avsetter eget areal til dette.

Vi vil understreke spesielt behovet for å sette av viktige fiskeområder til fiske. Hasvik kommune omfatter områder som er av nasjonal betydning for fiskeriinteressene. Som statlig myndighet kan Fiskeridirektoratet fremme innsigelse i spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vårt saksområde. Det er opp til Fiskeridirektoratets regionskontor å avgjøre om et spørsmål er av nasjonal eller vesentlig regional betydning.

Fiskeridirektoratet har også ansvar for å ivareta de samiske fiskeriinteressene. Med samiske fiskeriinteresser mener vi tradisjonell samisk fiskeri- og fangstaktivitet etter villlevende marine ressurser i henhold til havressurslova. Det foreligger ingen særskilte registreringer eller kartlegging av samiske fiskeriinteresser i kommunen. Hasvik kommune er imidlertid omfattet av deltakerloven § 21 om retten til å fiske torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper for merkeregistrerte fartøy under 11 meter, som er begrunnet i sjøsamiske interesser. Vi legger følgelig til grunn at det er samiske fiskeriinteresser i kommunen, som også må sørges for å ivaretas. Utøvelsen f av dette fisket foregår for øvrig oftest i de samme områdene som annet fiskeri, og inngår dermed her i de vurderingene vi gjør av fiskeriinteressene generelt.

Kommunen ønsker å opprette en prosjektgruppe som står ansvarlig for gjennomføring, medvirkning og faglige vurderinger. I tillegg foreslås det ved behov å opprette referansegrupper innenfor ulike tema. Fiskeridirektoratet region Nord bidrar gjerne i referansegruppe for fiskeri og akvakultur.

I kartverktøyet vårt Yggdrasil framkommer kystnære fiskeridata (bruks- og ressursområder for fiskeriinteressene). Du finner også mengder av andre data, for eksempel fra Akvakulturregisteret. Se <http://portal.fiskeridir.no/kart>. Vi anbefaler at du velger kartløsningen Plan og sjøareal.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet en egen veileder for planlegging i sjø, som ble publisert i mai 2020. Denne finnes på Regjeringens nettsider¹. Veilederen vil være nyttig i arbeidet med kommuneplanens arealdel. Fiskeridirektoratets nettsider inneholder også nyttig informasjon og veiledning².

Vi ber om at ovennevnte innspill tas hensyn til i det videre planarbeidet. Eventuelle henvendelser på bakgrunn av innspillet bes rettet til saksbehandler.

Vi ber om å få planen på høring for oppfølging av innspillet i det videre planarbeidet.

Med hilsen

Otto Andreassen
seksjonssjef

Audun Århus
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/planlegging-i-sjoomradene/id2700314/>

² <https://www.fiskeridir.no/Sjoeareal/Areal>

Mottakerliste:
Hasvik kommune

Fjellveien 6

9593 BREIVIKBOTN

Kommuneplanens arealdel 2020-2032 PLANPROGRAM

HASVIK KOMMUNE

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
Mål med planarbeidet.....	4
Rammer for planarbeidet.....	4
Hensikten med planprogram.....	5
Revisjon av kommuneplan for Hasvik	5
Planprosess	6
Organisering av planarbeidet.....	7
Medvirkning i planarbeidet.....	7
Overordnede føringer	8
Nasjonale forventninger til kommunal planlegging.....	8
Regionale føringer og planer.....	9
Temaer som skal drøftes og utredes i planarbeidet	9
Boligutvikling	10
Fritidsboliger.....	10
Næringsutvikling - Land og sjøarealer	10
Samferdsel og infrastruktur	10
Natur, friluftsliv og miljø.....	10
De kystnære havområdene utenfor Sørøya	10
Konsekvensutredning og ROS-analyse	11
Framdriftsplan	12

Innledning

Alle kommuner skal ha en kommuneplan. En samlet kommuneplan består både av en samfunnsdel med handlingsdel og en arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn

Kommunen skal ha en areal- og kystsoneplan for hele kommunen som del av kommuneplanen (kommuneplanens arealdel). En samlet areal- og kystsoneplan er nødvendig for å sikre en planmessig og forsvarlig arealutnytting på land og i sjø, og for å beskytte arealene mot uoverveide arealinngrep og uhensiktsmessig bygge- og anleggsvirksomhet mv. En arealdel omfatter arealkart, bestemmelser og en planbeskrivelse med konsekvensutredning.

I tillegg til å ha en areal- og kystsoneplan for hele kommunen, kan kommunen utarbeide kommunedelplaner for delområder (f.eks. for tettsteder). Slike delplaner kan også utarbeides i form av reguleringsplaner (områderegulering).

Areal- og kystsoneplanen skal angi hovedtrekkene i hvordan arealene skal brukes og vernes, og hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Samtidig skal arealdelen være utformet i et langsiktig perspektiv. Den må derfor være tilstrekkelig fleksibel slik at det er mulig å innpasse nye behov og muligheter. Det innebærer at kommuneplanens arealdel bør holdes på et relativt overordnet nivå og ikke ta for seg detaljer. Dette gjelder spesielt innenfor arealformålet bebyggelse og anlegg.

Planen skal på denne måten angi viktige hensyn og forhold som legges til grunn for utformingen av planen, og som skal følges opp i videre detaljplanlegging (reguleringsplaner), enkeltsaksbehandling etter planen og gjennom senere bruk, skjøtsel og forvaltning av arealene.

Mål med planarbeidet

I kommuneplanens samfunnsdel er det utarbeidet en arealstrategi. Denne er et viktig grunnlag for arbeidet med kommuneplanens arealdel. Hovedmålet med planarbeidet er å styre arealforvaltningen i kommunen i en ønsket retning, herunder:

- Staten v/fylkesmannen har de senere år arbeidet med å få på plass en egen «Marin verneplan for LoppHAVet». Kommunen må arbeide videre med å sikre tilgang til involvering og påvirkning i arbeidet. Kommunen må i tillegg arbeide opp mot ulike beslutningstakere for å sikre at planen ikke blir et uhensiktsmessig hinder for fremtidig, nødvendig utvikling i sjøen i forbindelse med næringsetableringer, tilrettelegging av nødvendig infrastruktur mv.
- Sikre egnede energi, nærings- og industriarealer til eksisterende bedrifter og nyetableringer.
- Sikre egnede sjøarealer til havner og akvakultur.
- Sikre tilgang og påvirkning i prosessene for hvordan havområdene rundt Sørøya skal disponeres, for å sikre at områdene brukes på en slik måte at de bidrar til lokal verdiskapning.
- Tilrettelegge for hyttetomter i de allerede etablerte hyttefeltene.
- Sikre klimatilpasning i planleggingen.
- Utvikle og sikre områder med god kvalitet for fysisk aktivitet og rekreasjon i nærmiljøene.
- Masseuttak.

Rammer for planarbeidet

Plan- og bygningsloven § 11-5 krever at kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Samfunnsdelens mål og strategier for en ønsket utvikling, legger derfor sterke føringer for arealdelen.

Plan- og bygningsloven § 4-2 krever at planen skal ha en planbeskrivelse med planens formål, hovedinnhold og konsekvenser arealbruken medfører omkringliggende områder og kommunen som helhet. Det stilles derfor krav om konsekvensutredninger der det gjøres endringer i arealbruken.

Plan- og bygningsloven § 11-5 krever at kommuneplanens arealdel skal bestå av plankart, bestemmelser og retningslinjer til kartet, samt en planbeskrivelse for hvordan nasjonale mål og retningslinjer ivaretas i planen. Videre skal overordna statlige og regionale planer innarbeides, samt kommuneplanene til nabokommunene hensyntas.

Hensikten med planprogram

Kommuneplanens arealdel 2000-2010 må revideres. Det viktigste er å få på plass nye planer for tettstedene med fokus på boligbygging og næringsutvikling, samt avsette områder til hyttefelt, friluftsområder, industriområder og annet i arealene utenfor tettstedene. I sjøen ønsker kommunen at det foretas en gjennomgang av arealer som skal avsettes til akvakultur. I forbindelse med planprosessen må det foretas avklaringer og grenseoppganger mot de viktigste næringene som benytter seg av arealene på sjø og land, som fiskeri-, oppdretts-, reiselivs- og reindriftsnæringen. I tillegg må det komme avklaringer av kommunens handlingsrom i forhold til et eventuelt marint verneområde i Lopphavet.

Hensikten med planprogrammet er å gi en oversikt og forutsigbarhet for planarbeidet.

Følgende forhold skal vises:

- Hensikten med revisjonsarbeidet
- Temaer som skal inngå i arbeidet
- Organisering av arbeidet
- Medvirkning
- Prosess
- Framdrift

Revisjon av kommuneplan for Hasvik

Kommuneplanen kan enten revideres delvis eller fullstendig. Delvis revisjon innebærer at samfunnsdelen eller arealdelen revideres. Fullstendig revisjon innebærer en revisjon av både samfunnsdelen og arealdelen.

Kommuneplan for Hasvik, 2019-2031 (*Samfunnsdelen*) ble vedtatt i kommunestyret 21.11.2019. Arbeidet med kommuneplan har engasjert mange aktører i kommuneadministrasjonen, og gjennom en rekke strategimøter med kommunestyret, barnas representant, eldreråd og råd for personer med funksjonsnedsettelse har bidratt til en bred medvirkning.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være et strategisk dokument og virkemiddel for kommunens utvikling. Arealdelen skal være en oversiktsplan for hele kommunen. Samfunnsdelen vektlegger de viktigste utfordringer knyttet til samfunnsutvikling, og synliggjør de strategiske valg kommunen tar. Handlingsdelen brukes til å sikre gjennomføring av kommuneplanens samfunnsdel, og den konkretiserer handlingsmål og tiltak knyttet til samfunnsdelens visjoner, strategier og mål.

Handlingsdelen angir hvordan kommuneplanen skal følges opp de fire påfølgende år, og revideres årlig. Handlingsdelen inngår i økonomiplanen.

Areal- og kystsoneplan for Hasvik 2000-2010 ble vedtatt av kommunestyret den 20.11.2000, og gjelder både for land og sjø. Kommuneplanen skal være et styringsverktøy som tilrettelegger for en fleksibel og aktiv bruk i områder der det er vedtatt, og som forenkler saksbehandlingen i disse områdene. Samtidig skal planen gi grunnlag for en langsiktig, forsiktig forvaltning og vern av andre verdifulle områder.

Når det gjelder erfaringen med kystsonedelen er den i hovedsak bra. Det er imidlertid på tide med en revisjon av arealplanen, og en gjennomgang av hvilke arealer som er avsatt til akvakultur i forhold til de krav næringen nå har og de ønsker politikerne har i forhold til disponering av arealer i sjø, samt at det faktisk at kommunens sjøarealer inngår i det foreslåtte området for «Marin Verneplan for LoppHAVet» har skapt nye utfordringer i forhold til iverksetting av ulike typer tiltak.

Planprosess

Planprogrammet blir lagt ut til offentlig ettersyn, samtidig som det varsles oppstart av planrevisjonen. Det oppfordres til å komme med innspill til planprogrammet og areal- og kystsoneplanen. Planprogrammet vedtas av kommunestyret.

Utredning av planløsninger

- Utredning og vurderinger av innkomne arealforslag
- Konsekvensutredninger (risiko- og sårbarhetsanalyse) rundt de innspill som tas med videre i prosessen
- Nye vurderinger på bakgrunn av konsekvensutredningene
- Planen oppdateres på bakgrunn av føringer fra andre planer, endringer i samfunnet og erfaringer med gammel plan
- Det utarbeides forslag til ny plan

Utkast til ny plan legges fram til offentlig høring og ettersyn. Det innhentes høringsuttalelser fra lokalsamfunn, lag og foreninger, nabokommuner og regionale og statelige myndigheter.

- Det foretas merknadsbehandling og forslag til eventuelle endringer i planen. Ved innsigelser til planen fra regionale myndigheter eller nabokommuner, arrangeres planforum der en forsøker å komme fram til løsninger.
- Det gjøres endringer i planen i henhold til innspill/innsigelser, og det utarbeides nytt planforslag.
- Planen legges fram til endelig vedtak. Dersom det fremdeles fremmes innsigelser til planen, vil det enten være behov for meklingsmøter, eller det kan være nødvendig å gjøre endringer i planen som krever nytt offentlig ettersyn.

Organisering av planarbeidet

I henhold til kommuneloven og plan- og bygningsloven er det kommunestyret som har det øverste ansvaret for organiseringen av planarbeidet. Likevel vil det være hensiktsmessig å bruke formannskapet, som styringsgruppe til planprosessen. Det foreslås at det opprettes en prosjektgruppe som står ansvarlig for gjennomføring, medvirkning og faglige vurderinger. Ved behov opprettes referansegrupper innenfor ulike tema.

Deltakere i planarbeidet	
Ansvar	Kommunestyret
Styringsgruppe	Formannskapet
Prosjektgruppe	<ul style="list-style-type: none">• Planrådgiver/ Marthe Strandheim• Teknisk rådgiver/ Kim-Are Walsø
Referansegruppe innenfor ulike tema	Opprettes ved behov

Medvirkning i planarbeidet

Plan- og bygningsloven § 5-1 stiller krav til at det skal legges til rette for medvirkning ved revidering av kommuneplanens arealdel. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

Det planlegges følgende møter i forbindelse med planarbeidet:

- Folkemøte i Breivikbotn, Hasvik og Sørvær
- Råd og utvalg
- Næringslivet – Fiskeri, akvakultur, landbruk og reindrift
- Sektormøter
- Aktuelle organisasjoner

Overordnede føringer

Nasjonale forventninger til kommunal planlegging

Hvert fjerde år skal regjeringen utarbeide nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. De nasjonale forventningene har som hensikt å fremme en bærekraftig utvikling igjennom felles, retningsgivende målsettinger for stat, fylke og kommune. «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023» er utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet og ble vedtatt ved kongelig resolusjon 14.05.2019. Dokumentet inneholder totalt femtisju separate forventninger innenfor følgende fire hovedtema:

De nasjonale forventningene er delt opp i fire områder:

- Planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling.
- Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet.
- Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling.
- Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve.

Til forskjell fra tidligere versjoner av dokumenter, er det i inneværende periode et særlig fokus på at FNs bærekraftsmål skal legges til grunn i planleggingen:

«Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen».

FNs 17 bærekraftsmål. Kilde: FN-sambandet (fn.no).

Regionale føringer, planer og veiledere

Regional planstrategi

I hver fylkestingsperiode, og seneste ett år etter konstituering, skal fylkestinget utarbeide og vedta regional planstrategi. Den regionale planstrategien skal utarbeides i samarbeid med kommuner, statlige organ samt organisasjoner og institusjoner som blir berørt av planarbeidet. Innenfor det fylkeskommunale plansystemet oppfyller regional planstrategi en tilsvarende funksjon som kommunal planstrategi innenfor det kommunale plansystemet. Planoppgavene som inngår i den regionale planstrategien kan i mange tilfeller ha betydning for planleggingen som foregår i kommunene. Gjeldende regional planstrategi for Finnmark ble vedtatt i fylkestinget 08.06.2016. Ny regional planstrategi for inneværende fylkestingsperiode forventes ferdigstilt i løpet av 2020.

Veiledere

- Sametingets veileder
- Barn og unge i plan og byggesak
- Konsekvensutredning for planer etter plan- og bygningsloven
- Planlegging i sjøområdene, (mai 2020)
- Planlegging for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse i LNFR-områder (mai 2020)
- Andre relevante veiledere

Temaer som skal drøftes og utredes i planarbeidet

I kommuneplanens samfunnsdel er det utarbeidet en arealstrategi. Denne er et viktig grunnlag for arbeidet med kommuneplanens arealdel.

I 2019 var 87,7 % av arealet i Hasvik kommune ikke bygningspåvirket (statistisk sentralbyrå). Andelen uberørt natur er også stor. Det er viktig at kommunen identifiserer og tar hensyn til viktig naturmangfold, friluftslivsområder, overordnet grønnstruktur, kulturhistoriske verdier, kulturmiljø og landskap i planleggingen.

Hasvik kommune har i år 2018 gjennomført en kartlegging og verdsetting av friluftsområder i kommunen. Dette arbeidet har blitt gjort etter Miljødirektoratets veileder (M98-2013). Kartlegging og verdsetting av friluftsområder har vært et viktig kommunalt virkemiddel for å identifisere, utvikle og ivareta arealer for friluftslivet. Metoden vil i tillegg, kunne bidra til å oppnå det nasjonale målet, om å sikre befolkningen mulighet til å drive et variert friluftsliv, både i nærmiljøet og naturen for øvrig.

Hasvik kommune må imidlertid være bevisst på hvordan den fremtidige bruken av arealene skal være, dette gjelder både på land og i sjø, slik at man ikke foretar valg som er til hinder for fremtidige utviklingsmuligheter.

Boligutvikling

Hasvik kommune ønsker vekst i befolkningen, og samfunnsdelen legger til grunn at fremtidig boligutvikling skal bestå av et variert tilbud av boliger og boligtomter. Det ønskes å tilrettelegge for boligbygging, og samarbeide med private utbyggere.

Fritidsboliger

Hasvik kommune ser at det er et økende behov for hyttetomter, og ønsker å legge til rette for nye hytteområder. Kommunen ønsker ikke å legge til rette for etablering av hytter/fritidsboliger i tettbygde strøk. Det kan også tilrettelegges ytterligere i de allerede etablerte hyttefeltene.

Næringsutvikling - Land og sjøarealer

Hasvik kommune ønsker å sikre arealer til nye bedrifter, og legge til rette for bedrifter som ønsker å vokse. Det ønskes også å sikre egnede sjøarealer til havner og akvakultur.

Samferdsel og infrastruktur

Hasvik kommune ønsker å legge til rette for å styrke infrastrukturen både på sjø og land.

Natur, friluftsliv og miljø

Hasvik kommune vil at aktivitetene våre skal skje innenfor naturens bæreevne, og har som mål og være en ren og ryddig kommune.

- Effektive miljøstasjoner
- Ta vare på friluftsområder
- Fokus på sortering, gjenvinning og gjenbruk av avfall
- Rydde opp i gamle «miljøsyndere»

De kystnære havområdene utenfor Sørøya

De rike fiskeforekomstene utenfor Sørøya har gjennom århundrer dannet grunnlaget for bosetting og næringsaktivitet i Hasvik kommune. Dette forutsetter vi også vil være en viktig del av framtidens næringsutvikling. Samtidig øker interessen for disponering av de kystnære havområdene til annen næringsaktivitet, energiforsyning og vern. utfordringen er å få tilpasset dette, slik at man unngår arealkonflikt, som går på bekostning av de viktige fiskeriområdene.

Hasvik Kommune må få delta i forarbeidet og prosessene for hvordan havområdene rundt Sørøya skal disponeres, for å sikre at områdene brukes på en slik måte at de bidrar til lokal verdiskaping.

Skal Hasviksamfunnet kunne utvikle seg i fremtiden er det behov for verdiskaping og arbeidsplasser. For kommunes del vil denne aktiviteten, i dag og i fremtiden, være tett knyttet til utnyttelse av sjøarealene.

Konsekvensutredning og ROS-analyse

Alle kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging skal i tråd med plan- og bygningslovens § 4-2 ha en særskilt vurdering (konsekvensutredning) av planen sin virkning på miljø og samfunn. I tillegg skal det etter plan- og bygningslovens § 4-3 gjøres en risiko og sårbarhetsanalyse (ROS). Analysen skal vise alle risiko og sårbarhetsforhold som har innvirkning på arealet og områdene rundt.

Aktuelle temaer for konsekvensutredning innenfor miljø og samfunn

- Forurensning
- Naturmangfold
- Landbruksinteresser
- Reindrift
- Trafikksikkerhet
- Klimaendringer
- Landskap og grønstruktur
- Kulturminner og kulturmiljø
- Samiske kulturminner
- Mineralforvaltning
- Friluftsliv
- Transportbehov
- Folkehelse
- Barn og unge
- Universell utforming

Kommunal infrastruktur og planlegging må tilpasses klimaendringene. Arbeidet med å gjennomføre grundige skred- og flomanalyser må fortsettes. Arealplanlegging må tilpasses til et framtidig havnivå, økt nedbør og kraftigere vind.

Framdriftsplan

